Edexcel TAG

Edexcel TAG Uwch Gyfrannol mewn Teithio a Thwristiaeth (Dyfarniad Sengl) (8791)

Edexcel TAG Uwch Gyfrannol mewn Teithio a Thwristiaeth (Dyfarniad Dwbl) (8792)

Edexcel TAG Uwch mewn Teithio a Thwristiaeth (Dyfarniad Sengl) (9791)

Edexcel TAG Uwch mewn Teithio a Thwristiaeth (Dyfarniad Dwbl) (9792)

Gorffennaf 2005

dysgu uwch, newid bywyd

Papurau enghreifftiol gyda chynlluniau marcio

Edexcel TAG mewn Teithio a Thwristiaeth

Mae Cymwysterau Llundain yn un o'r prif gyrff arholi a dyfarnu yn y Deyrnas Unedig a ledled y byd. Mae'n ymgorffori'r holl gymwysterau a ddyfarnwyd cyn hyn o dan frand Edexcel a BTEC. Rydym yn cynnig amrediad eang o gymwysterau gan gynnwys rhai cyffredinol (academaidd) a galwedigaethol a rhaglenni penodol i gyflogwyr.

Trwy rwydwaith o swyddfeydd yn y DU a gwledydd tramor, mae ein canolfannau'n derbyn y gefnogaeth sydd ei hangen arnyn nhw i'w helpu i gyflwyno eu rhaglenni addysg a hyfforddiant i ddysgwyr.

Am wybodaeth bellach ffoniwch ein Gwasanaethau i Gwsmeriaid ar 0870 240 9800, neu ewch i'n gwefan yn www.edexcel.org.uk

Mae'r cyfeiriadau at ddeunydd gan drydydd parti yn y fanyleb hon wedi'u gwneud yn ddidwyll. Nid yw Cymwysterau Llundain yn cadarnhau, cymeradwyo na derbyn cyfrifoldeb am gynnwys y deunyddiau, a all gael eu newid, neu unrhyw farn a fynegir yma. (Gall deunydd gynnwys llyfrau gosod, cyfnodolion, cylchgronau a chyhoeddiadau a gwefannau eraill.)

Awdurdodwyd gan Jim Dobson
Paratowyd gan Elise James

Cod cyhoeddi UA015762

Mae hawlfraint i'r holl ddeunydd yn y cyhoeddiad hwn
© Cymwysterau Llundain Cyfyngedig 2004

Cynnwys

Papurau Enghreifftiol

Uned 1: Y Diwydiant Teithio a Thwristiaeth	**1**
Uned 5: Teithio’n Ddiogel	**15**
Uned 7: Thristiaeth Gyfrifol	**29**
Uned 10: Hyrwyddo a Gwerthiant mewn Teithio a Thwristiaeth	**39**

Canllaw cyffredinol ar farcio	**53**

Cynlluniau marcio

Uned 1: Y Diwydiant Teithio a Thwristiaeth	**55**
Uned 5: Teithio’n Ddiogel	**69**
Uned 7: Thristiaeth Gyfrifol	**81**
Uned 10: Hyrwyddo a Gwerthiant mewn Teithio a Thwristiaeth	**93**

Cyfeirnod Papur (llenwch isod)								

Rhif y Ganolfan					
Rhif yr Ymgeisydd					

Cyfenw	Llythyren/llythrennau blaen
Llofnod	

Cyfeirnod(au) y Papur

Defnydd yr arholwr yn unig

Defnydd Arweinydd y tîm yn unig

Edexcel TAG

Teithio a Thwristiaeth

Uned 1: Y Diwydiant Teithio a Thwristiaeth

Amser: 1 awr 30 munud

<u>Deunyddiau sydd eu hangen am yr arholiad</u>
Cyfrifiannell

<u>Eitemau a gynhwysir gyda'r papur cwestiynau</u>
Dim

Rhif Cwestiwn	Gadewch yn wag
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
Cyfanswm	

Cyfarwyddiadau i Ymgeiswyr

Yn y blychau uchod, ysgrifennwch rif eich canolfan a'ch rhif ymgeisydd, eich Cyfenw, llythyren/llythrennau blaen a'ch Llofnod. Gwelir Cyfeirnod y Papur ar ben y dudalen hon. Sicrhewch fod y papur cwestiynau cywir gyda chi. Atebwch **BOB** cwestiwn yn y mannau a roddir yn y papur cwestiynau hwn.

Gwybodaeth i Ymgeiswyr

90 yw cyfanswm y marciau am y papur hwn. Dangosir y marciau am wahanol rannau o gwestiynau mewn cromfachau, e.e. (2).

Cyngor i Ymgeiswyr

Atgoffir chi o bwysigrwydd Cymraeg clir a chyflwyniad gofalus yn eich atebion.
Cynhwyswch ddiagramau yn eich atebion lle mae'r rhain yn ddefnyddiol.

Trosodd

Ni ellir atgynhyrchu'r cyhoeddiad hwn ond yn unol â Pholisi hawlfraint Edexcel Cyfyngedig.
©2004 Edexcel Cyfyngedig.
Rhif Log Argraffydd
N0001A

N 0 0 0 1 A

Leave blank

Darllenwch yr wybodaeth isod cyn ateb cwestiynau 1 i 3. Mae'r Amgueddfa Ddarganfod yn gorff dychmygol.

Mae'r Amgueddfa Ddarganfod yn hen atyniad sydd wedi ei sefydlu ers bron can mlynedd. Caiff ei rheoli gan yr awdurdod lleol. Mae'n dal yn ei leoliad gwreiddiol, yng nghanol tref Hengastell. Mae ganddi dair prif ystafell arddangos; un ar gyfer arddangosion yn ymwneud â threftadaeth ddiwydiannol y dref, un ar gyfer hanes natur sy'n arddangos anifeiliaid wedi eu stwffio ac un a ddefnyddir ar gyfer arddangosfeydd teithiol fel 'Creaduriaid Cropian' ac mae'n fwyfwy poblogaeth ar gyfer cynnal cyfarfodydd, cynadleddau a grwpiau addysgol. Mae'r amgueddfa'n cynllunio ehangu ac mae wedi cael cyllid Undeb Ewropeaidd i adeiladu neuadd arddangos ychwanegol.

1 Nod yr Amgueddfa Ddarganfod yw cynyddu nifer y twristiaid cartref a rhai sy'n dyfod i mewn sy'n ymweld â'r amgueddfa.

a) Esboniwch ystyr y term 'twrist sy'n dyfod i mewn' (*incoming tourist)*

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………..………

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

(1)

b) Rhowch enghraifft o dwristiaeth i rai sy'n dyfod i mewn.

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

C1

(2)

Cyfanswm 3 marc

Leave blank

Mae'r diwydiant teithio a thwristiaeth wedi gwneud defnydd helaeth o dechnolegau newydd fel Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh). Mae'r Amgueddfa Ddarganfod yn bwriadu defnyddio TGCh yn ei neuadd arddangos newydd.

2 Disgrifiwch **ddwy** ffordd y gallai TGCh gael ei defnyddio gan yr Amgueddfa Ddarganfod yn ei neuadd arddangos newydd.

1……………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

2……………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

C2

(6)

Cyfanswm 6 marc

Leave blank

3 Mae'r diwydiant teithio a thwristiaeth yn agored i bwysau allanol. Un o'r pwysau allanol hyn yw 'amrywiadau arian cyfred'.

a) Aseswch sut gallu amrywiadau arian cyfred effeithio'r Amgueddfa Ddarganfod.

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

(6)

b) Esboniwch sut gallai'r Amgueddfa Ddarganfod isafu effeithiau negyddol ac uchafu effeithiau cadarnhaol amrywiadau arian cyfred.

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

(6)

Leave blank

c) Mae pwysau allanol eraill sy'n gallu effeithio'r diwydiant teithio a thwristiaeth.

i) Disgrifiwch **un** enghraifft o bwysau allanol, ac eithrio amrywiadau arian cyfred, rydych chi wedi ymchwilio iddi.

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

(3)

ii) Dadansoddwch effaith y pwysau allanol yma ar y diwydiant teithio a thwristiaeth.

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

(6)

C3

Cyfanswm 21 marc

Leave blank

Darllenwch y canlynol cyn ateb cwestiynau 4 i 8. Mae Cwmni Hedfan Byd-eang yn gorff dychmygol.

Mae Cwmni Awyrennau Byd-eang yn gwmni hedfan rhestredig (*scheduled*). Maen nhw'n hedfan i gyrchfannau cartref, rhai taith fer a thaith hir o feysydd awyr rhyngwladol Llundain Heathrow, Caerdydd, Glasgow a Belfast. Maen nhw wedi ennill sawl gwobr diwydiant am fod yn gwmni awyrennau gorau ac mae ganddyn nhw enw am ddarparu cynnyrch a gwasanaethau safon uchel ar eu hediadau. Mae cynlluniau hyd yn oed i jacuzzis fod ar gael mewn cabanau dosbarth cyntaf ar hediadau taith hir.

4 Mae Cwmni Awyrennau Byd-eang yn gwmni rhestredig sy'n hedfan i gyrchfannau cartref, rhai taith fer a thaith hir.

a) Esboniwch ystyr y term 'cyrchfan taith hir'.

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………

(1)

b) Esboniwch ystyr y term 'cwmni awyrennau rhestredig'.

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………

(1)

c) Rhowch enghraifft o gwmni awyrennau rhestredig yn y DU.

……………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………

(1)

C4

Cyfanswm 3 marc

5 Mae sector awyrennau'r diwydiant wedi gweld datblygiadau a newyddbethau o ran cynnyrch mewn blynyddoedd diweddar, yn enwedig gyda chyflwyno cwmnïau awyrennau 'di-lol' (*no frills*).

a) Rhowch enwau dau gwmni awyrennau 'di-lol'.

1……………………………………………………………………………………

2……………………………………………………………………………………

(2)

Leave blank

b) Disgrifiwch gynnyrch cwmnïau awyrennau 'di-lol'.

....

....

....

....

....

....

(3)

c) Esboniwch sut byddai datblygiad cwmnïau awyrennau 'di-lol' wedi effeithio Cwmni Awyrennau Byd-eang. Cefnogwch eich ateb gydag enghreifftiau rydych chi wedi ymchwilio iddynt.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(8)

C5

Cyfanswm 13 marc

Leave blank

6 Cafwyd llawer o ddatblygiadau diweddar eraill yn y diwydiant teithio a thwristiaeth.

a) Disgrifiwch **un** enghraifft arall o ddatblygiad diweddar yn y diwydiant teithio a thwristiaeth rydych chi wedi ymchwilio iddo.

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

(2)

b) Dadansoddwch effaith debygol yr enghraifft o ddatblygiad diweddar a roddwyd yn (a) ar ddatblygiad y diwydiant teithio a thwristiaeth yn y dyfodol.

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

(6)

Cyfanswm 8 marc

C6

7 Caiff strwythur y diwydiant teithio a thwristiaeth yn aml ei ddangos ar ffurf diagram. Mae'r diagram isod yn dangos cadwyn ddosbarthu ar gyfer y diwydiant teithio a thwristiaeth. Mae'n anghyflawn.

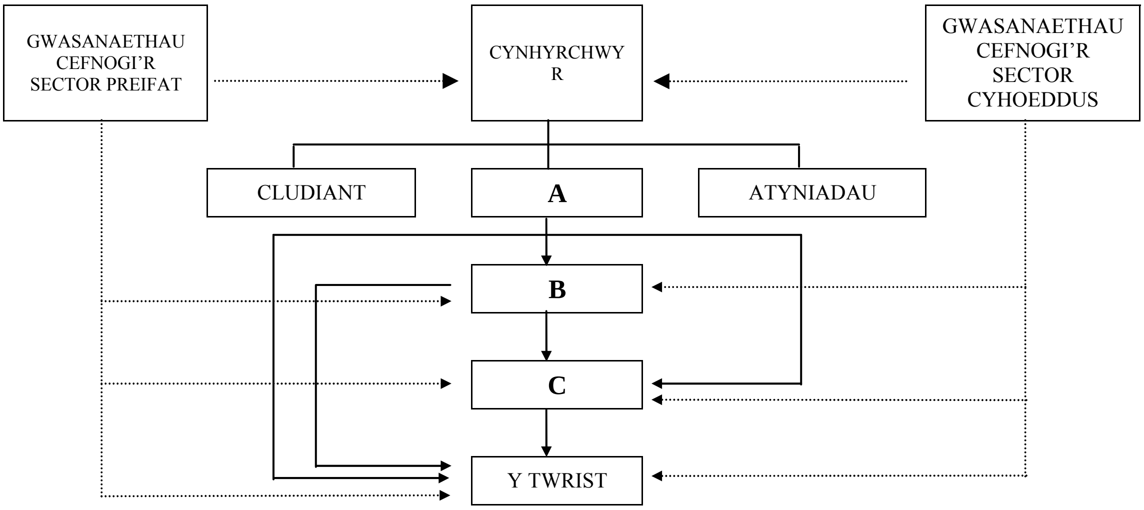

a) Cwblhewch y diagram gan nodi'r math o gorff y dylid ei gynnwys yn A, B ac C.

A ………………………………………………………………………………………..

B ……………………………………………………………………………………….

C ……………………………………………………………………………………….

(3)

b) Esboniwch rôl math o gorff B.

..……………………………………………………………………………………….

…..……………………………………………………………………………………

……..…………………………………………………………………………………

………..………………………………………………………………………………

(2)

c) Rhowch enghraifft o gorff yn B.

..……………………………………………………………………………………….

(1)

Leave blank

ch) Disgrifiwch y cynnyrch a'r gwasanaethau a ddarperir gan y math o gorff yn B.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(3)

Cyfanswm 9 marc

C7

8 O fewn y diwydiant teithio a thwristiaeth ceir sawl enghraifft o integreiddio fertigol a llorweddol.

a) Esboniwch ystyr y term 'integreiddio fertigol'.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(2)

b) Disgrifiwch un enghraifft o integreiddio fertigol yn y diwydiant teithio a thwristiaeth.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

Leave blank

……………………………………………………………………………………

………..…………………………………………………………………………

(4)

c) Dadansoddwch fanteision integreiddio fertigol i Gwmni Awyrennau Byd-eang.

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

………………………………………………..……………………………………

(6)

C8

Cyfanswm 12 marc

Leave blank

9 Defnyddiwch y tabl isod a'r graff ar dudalen XX, a gymerwyd o'r Arolwg Teithwyr Rhyngwladol, i ateb y cwestiynau canlynol:

		Overseas residents' visits to the UK		UK residents' visits abroad	
		Visits (thousands)	Earnings (£millions)	Visits (thousands)	Expenditure (£millions)
seasonally adjusted					
2002	Jan	1,930	910	4,880	2,140
	Feb	1,830	930	5,020	2,260
	Mar	1,860	890	4,990	2,220
	Apr	2,250	970	4,990	2,300
	May	1,900	900	4,980	2,130
	Jun	2,060	980	5,180	2,380
three months ending					
2002	Mar	5,620	2,720	14,880	6,620
	Jun	6,210	2,850	15,150	6,810

Overseas… Ymweliadau preswylwyr tramor â'r DU
UK… Ymweliadau preswylwyr y DU â gwledydd tramor
Visits: Ymweliadau
Earnings: Enillion
thousands: miloedd
millions: miliynau
seasonally adjusted: wedi eu haddasu yn ôl y tymor
Jan – Ion; Feb – Chwe; Mar – Maw; May – Mai; Jun – Meh
three months ending : tri mis yn diweddu

a) Ym mha fis roedd y nifer fwyaf o ymweliadau preswylwyr tramor â'r DU?

…………………………………………………………………………………………..…

(1)

b) Ym mha fis roedd yr enillion mwyaf o ymweliadau gan breswylwyr tramor â'r DU?

……..……………………………………………………………………………………

(1)

c) Esboniwch pam cynyddodd nifer ymweliadau preswylwyr tramor â'r DU ym mis Ebrill a mis Mehefin o'u cymharu â ffigurau'r misoedd blaenorol.

……..……………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

………..…………………………………………………………………………………

………..…………………………………………………………………………………

………..…………………………………………………………………………………

Leave blank

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

(4)

ch) Dadansoddwch y gymhareb rhwng ymweliadau preswylwyr tramor â'r DU a'r enillion o'r ymweliadau hyn am y tri mis yn diweddu Mawrth 2002 a Mehefin 2002.

……..…………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

……….………………………………………………………………………………

(4)

Leave blank

d) Gan ddefnyddio'r graff isod, a gymerwyd o Arolwg Teithwyr Rhyngwladol, Mehefin 2002, dadansoddwch y berthynas rhwng ymweliadau Gogledd America a Gorllewin Ewrop â’r DU yn ystod y flwyddyn Mehefin 2001 a Mehefin 2002.

Ymweliadau preswylwyr tramor â’r DU

wedi ei addasu yn ôl y tymor   miloedd

Pob ymweliad

Gorllewin Ewrop

Gogledd America

J = I

S = M

D = Rh

M = M

J - I

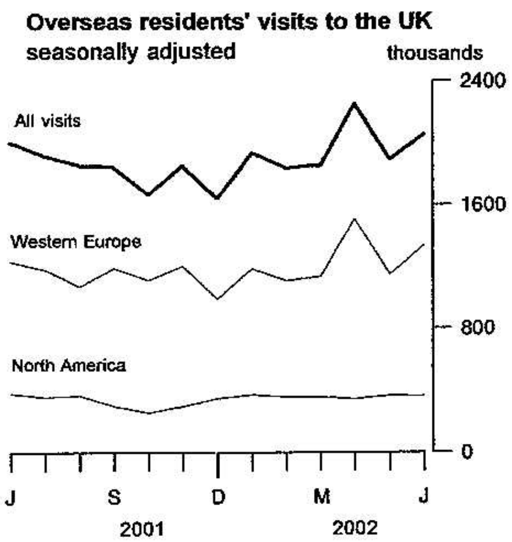

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(5)

Cyfanswm 15 marc

C9

CYFANSWM MARCIAU AM Y PAPUR: 90

Cyfeirnod Papur (llenwch isod)									Rhif y Ganolfan					Cyfenw	Llythyren/ llythrennau blaen
									Rhif yr Ymgeisydd					**Llofnod**	

Cyfeirnod(au) y Papur

Defnydd yr arholwr yn unig

Defnydd Arweinydd y tîm yn unig

Edexcel TAG

Teithio a Thwristiaeth

Uned 5: Teithio'n Ddiogel

Amser: 1 awr 30 munud

Rhif Cwestiwn	Gadewch yn wag
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Cyfanswm	

Deunyddiau sydd eu hangen am yr arholiad
Cyfrifiannell

Eitemau a gynhwysir gyda'r papur cwestiynau
Dim

Cyfarwyddiadau i Ymgeiswyr

Yn y blychau uchod, ysgrifennwch rif eich canolfan a'ch rhif ymgeisydd, eich cyfenw, llythyren/llythrennau blaen a'ch llofnod. Gwelir Cyfeirnod y Papur ar ben y dudalen hon. Sicrhewch fod y papur cwestiynau cywir gyda chi. Atebwch **BOB** cwestiwn yn y mannau a roddir yn y papur cwestiynau hwn.

Gwybodaeth i Ymgeiswyr

90 yw cyfanswm y marciau am y papur hwn. Dangosir y marciau am wahanol rannau o gwestiynau mewn cromfachau, e.e. (2).

Cyngor i Ymgeiswyr

Atgoffir chi o bwysigrwydd Cymraeg clir a chyflwyniad gofalus yn eich atebion.

Trosodd

Ni ellir atgynhyrchu'r cyhoeddiad hwn ond yn unol â Pholisi hawlfraint Edexcel Cyfyngedig.
©2004 Edexcel Cyfyngedig.
Rhif Log Argraffydd
N0001A

Leave blank

1 Mae nifer o gyrff yn ymwneud â deddfwriaeth neu reoleiddio'r diwydiant teithio a thwristiaeth. Dau o'r rhain yw:

- CAA
- ABTA.

a) Disgrifiwch rolau a chyfrifoldebau'r ddau gorff yn neddfwriaeth a rheoleiddio'r diwydiant teithio a thwristiaeth.

i) CAA ………………………..……………………………………………………

…………………………………………..………………………………………

…………………………………………..………………………………………

…………………………………………..………………………………………

…………………………………………..………………………………………

…………………………………………..………………………………………

…………………………………………..………………………………………

……………...……………………………………………………………………

ii) ABTA ……………………………………………………………………………

…………..…………………………………………………………………………

…………..…………………………………………………………………………

…………..…………………………………………………………………………

…………..…………………………………………………………………………

…………..…………………………………………………………………………

…………..…………………………………………………………………………

…………..…………………………………………………………………………

(8)

Gadewch yn

b) Esboniwch y gwahaniaeth rhwng y ddau gorff.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(4)

Cyfanswm 12 marc

C1

2 Mae Peter Minola'n bwriadu agor ei asiantaeth deithio annibynnol ei hun. Esboniwch y manteision i'w asiantaeth deithio o ddod yn aelod o ABTA.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(6)

Cyfanswm 6 marc

C2

Leave blank

3 Mae Colleen MacCarthy’n cynllunio mynd ar wyliau i Malia, Creta, gyda grŵp o ffrindiau’r haf nesaf. Cafodd hi gynnig pecyn gwyliau gan asiantaeth deithio ond cafodd hi fod hediadau a llety ar y rhyngrwyd yn rhatach. Esboniwch wrth Colleen fanteision bwcio trwy'r asiantaeth deithio yn lle bwcio hediadau a llety ar wahân trwy'r rhyngrwyd.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(6)

Cyfanswm 6 marc

C3

4 Mae llawer o ddeddfau sy’n effeithio ar weithrediad cyrff teithio a thwristiaeth. Un o’r rhain yw’r Ddeddf Disgrifiadau Masnach.

a) Crynhowch ofynion allweddol y darn hwn o ddeddfwriaeth.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(4)

b) Dadansoddwch sut mae'r Ddeddf Disgrifiadau Masnach yn effeithio gweithrediad trefnydd teithiau.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(6)

Cyfanswm 10 marc

Gadewch yn

C4

Leave blank

Darllenwch yr wybodaeth ganlynol a'r darn o'r Canllaw i Deithio Rhyngwladol cyn ateb cwestiwn 5.

Ardaloedd o berygl malaria

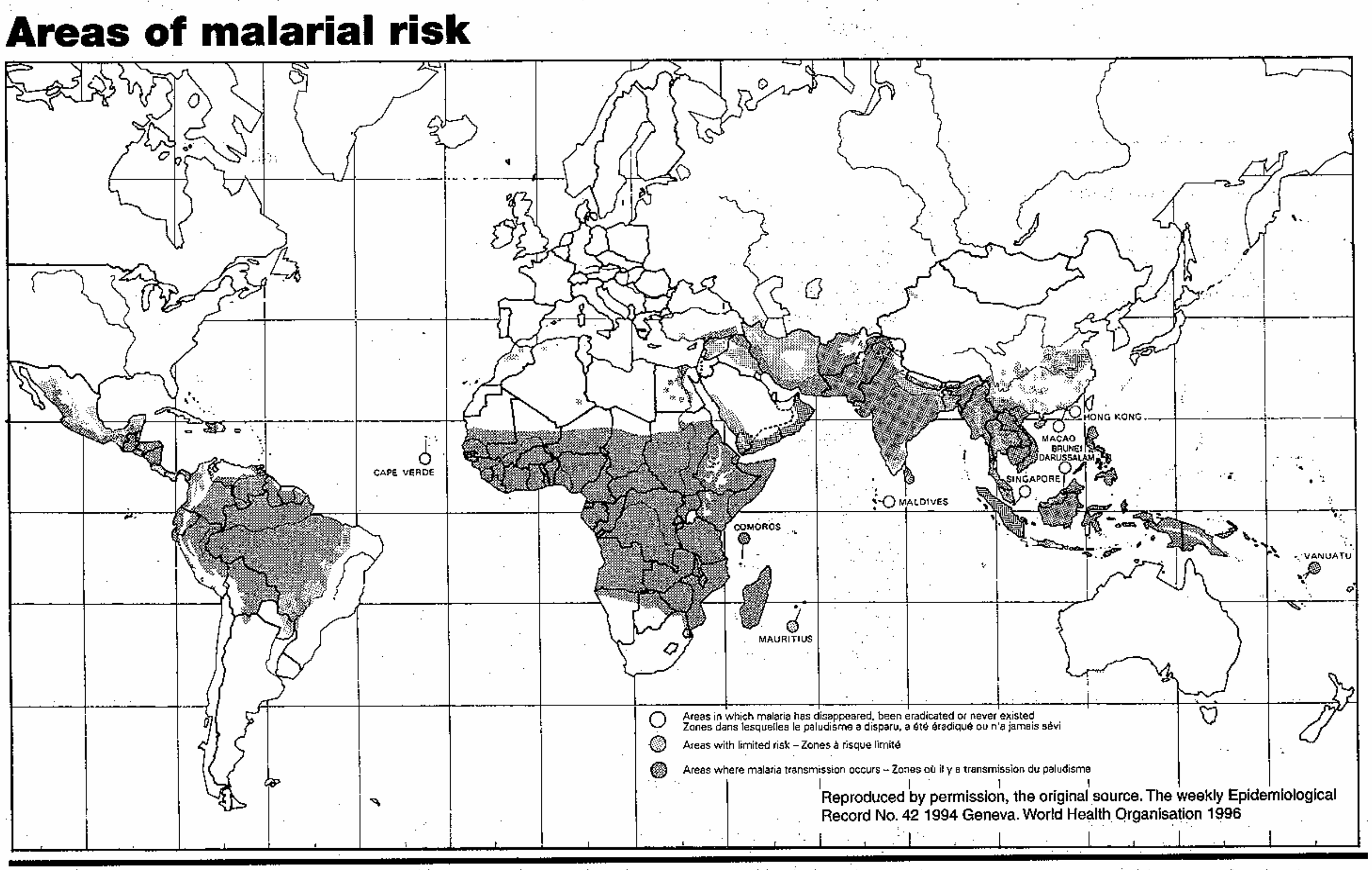

Gadewch yn

Zambia

General information

Map reference: pg M6, C6

Location: Southern Africa

Local time: GMT +2

Capital: Lusaka

Language: English, many tribal dialects

Electricity: 220/240V AC 50Hz

Int. direct dialling code: 260

BBC world service: KHz (AM Lagos time) 17830, 7160, 6005 (PM Lagos time) 17830, 15400, 11835

Driving: International Driving Permit required

Currency: Kwacha (ZMK 1 = 100 Ngwee)
Notes: ZMK: 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000, 5000, 10000
Coins: ZMK: 1. Ngwee: 1, 2, 5, 10, 20, 50

Business hours
Banks: 0815–1430 Mon–Fri
Offices: 0800–1300 & 1400–1700 Mon–Fri
Shops: 0800–1700 Mon–Fri, 0800–1300 Sat

Business/social hints
Appointments should be made in advance. Punctuality is appreciated, but relatively flexible outside urban areas. For business meetings, men should wear a lightweight or tropical suit and tie. Women a lightweight suit or equivalent. It is customary to shake hands on meeting and taking leave. Business cards are exchanged after introduction. Business is conducted in English. In business an informal attitude prevails. A service charge is added to bills.

Emergency services: Police, Fire & Ambulance: 999

Climate
In lowland areas the climate is tropical with no real cool season but with a hotter period between Oct–Feb which is also the rainy season when it can become particularly oppressive. In the upland areas temperatures are lower and are typical of a warm–temperate climate. In the higher regions frost is not uncommon especially during the dry period between Apr–Aug. Rainfall mainly occurs during Oct–Mar and is at its height between Dec–Feb

Lusaka

	Temp °C Max	Temp °C Min	Temp °F Max	Temp °F Min	Humidity % am	Humidity % pm	Rain (mm)
Jan	26	17	78	62	84	71	231
Feb	26	17	78	62	85	70	191
Mar	26	17	78	62	83	56	142
Apr	26	15	78	59	71	47	18
May	25	12	77	53	59	37	3
Jun	23	10	73	50	56	32	0
Jul	23	9	73	48	54	28	0
Aug	25	12	77	53	46	26	0
Sep	29	15	84	59	41	19	0
Oct	31	18	87	64	39	23	10
Nov	29	18	84	64	57	46	91
Dec	27	17	80	62	76	61	150

Clothing: Lightweights or tropical with a warm wrap for cooler evenings and rainwear for the rainy season

Health
Compulsory vaccinations: none
Recommended immunisations: *diphtheria & TB, hepatitis A, *hepatitis B, malaria, *meningitis, polio, tetanus, typhoid, yellow fever
* recommended in some circumstances, seek further advice
Health risks: malaria exists all year throughout the country. Rabies

Passport & visas

Passports
Required, but NOT by the following:
1) Holders of United Nations Laissez–Passer
Passport validity: Passports must be valid 6 months from date of entry

Visas
Required, but NOT by the following:
1) Nationals of Zambia
2) Commonwealth citizens (except Ghana, India, Nigeria, Pakistan, Sri Lanka & United Kingdom)

Transit
Required by all except those as noted above and:
1) Persons continuing their journey to another country by the same or first connecting aircraft within 24 hours providing holding confirmed onward tickets and documents for their onward journey. A visa is required for an overnight stop

Customs

Currency
Limited acceptance of credit cards. All foreign currency must be exchanged through authorised banks and bureau de change
Import: Local–up to ZMK 100. Foreign–unlimited, but must be declared at customs on arrival. Foreign exchange is only permitted through an authorized dealer approved by the Bank of Zambia
Export: Local–up to ZMK 100. Foreign–up to amount imported and declared

Import allowances
Alcohol & tobacco for persons of 18 years of age or older:
a) 400 cigarettes or 0.5 kl of pipe tobacco or 0.5kl of cigars
b) 1.5 lit of spirits, 2.5 lit of wine, 2.5 lit of beer
c) Other goods to the value of USD 150

Leave blank

Fe fwciodd Mr a Mrs Lee wyliau i Livingstone yn Zambia i weld Rhaeadr Victoria. Yn ystod eu harhosiad, fe gafodd Mr Lee falaria ac roedd rhaid iddo gael triniaeth mewn ysbyty lleol. Roedd ei wedi cael gwybod nad oedd perygl malaria ac felly doedd e ddim wedi cymryd unrhyw ragofalon. Roedd rhaid iddo fe dalu'r bil ond roedd yn tybio y byddai'n gallu hawlio ar ei yswiriant. Wrth adael Zambia, roedd rhaid i'r pâr dalu treth mewn doleri'r UDA nad oedden nhw'n ymwybodol ohono. Dim ond doleri UDA oedd yn dderbyniol, a doedd dim doleri UDA arnyn nhw, ond yn ffodus, roedd ganddyn nhw beth arian lleol ar ôl ac roedden nhw'n gallu cyfnewid hyn. Ar ôl dychwelyd, fe geisiodd y pâr wneud cais ar eu hyswiriant am gost y gofal meddygol ond dywedwyd wrthyn nhw, gan nad oedden nhw wedi cymryd meddyginiaeth o flaen llaw, nad oedd yswiriant ganddyn nhw am hyn.

Mae Mr Lee yn anhapus gyda'i wyliau ac yn teimlo nad oedd y trefnydd teithiau wedi rhoi'r holl wybodaeth angenrheidiol iddyn nhw.

5 a) Disgrifiwch symptomau ac achosion malaria.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(4)

b) Esboniwch y rhagofalon y dylai teithwyr eu cymryd cyn mynd i wlad sy'n ardal o berygl malaria ac yn ystod yr ymweliad.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(3)

Gadewch yn

c) Mae Mr Lee am gwyno am y gwasanaeth a gafodd gan ei drefnydd teithiau. Esboniwch a oes gan Mr Lee unrhyw hawliau cyfreithiol i gwyno am y gwasanaeth a gafodd gan ei drefnydd teithiau.

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

(6)

ch) Disgrifiwch yr arferion a'r trefnau a ddylai gael eu cyflwyno gan yr asiantaeth deithio i sicrhau na fydd sefyllfa o'r math hwn yn digwydd eto.

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………

(6)

C5

Cyfanswm 19 marc

Leave blank

6 Mae *force majeure* yn derm sy'n cael ei ddefnyddio gan gyrff yn y diwydiant teithio a thwristiaeth i nodi amgylchiadau argyfwng neu ddigwyddiadau'r tu hwnt i'w rheolaeth.

Un sefyllfa argyfwng neu ddigwyddiad sy'n cael ei ystyried y tu hwnt i'w rheolaeth yw amodau tywydd difrifol fel corwyntoedd. Mae'r Caribî yn dueddol o gael corwyntoedd rhwng Medi a Hydref. Does dim modd atal corwyntoedd.

a) Esboniwch sut gall cwmni gwestai sy'n gweithredu yn y Caribî isafu effaith corwyntoedd ar ei gwsmeriaid.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

(6)

b) Mae corwyntoedd yn un enghraifft o *force majeure*. Rhowch dair enghraifft arall o *force majeure*.

1……………………………………………………………………………………………

2……………………………………………………………………………………………

3……………………………………………………………………………………………

(3)

c) Disgrifiwch enghraifft o sefyllfa argyfwng rydych chi wedi ymchwilio iddi a dadansoddwch sut roedd y diwydiant yn delio â hon.

i) Disgrifiad o'r sefyllfa

……………………………………..……………………………………………

……………………………….…………………………………………………

……………………………….…………………………………………………

…………………………….……………………………………………………

…………………………….……………………………………………………

(3)

ii) Dadansoddiad o sut roedd y diwydiant yn delio â hon

…………………….………………………………………………………………

……………………..……………………………………………………………

………………………..…………………………………………………………

………………………..…………………………………………………………

………………………..…………………………………………………………

………………………..…………………………………………………………

(6)

Cyfanswm 18 marc

Gadewch yn

C6

7 Rydych chi'n gweithio fel cynrychiolydd tramor yng Ngroeg. Mae un o'ch cwsmeriaid wedi colli ei basbort. Disgrifiwch **un** corff a allai eich cynorthwyo chi gyda'r broblem hon, gan esbonio ei rôl.

……………..……………………………………………………………………………

……………..……………………………………………………………………………

……………..……………………………………………………………………………

……………..……………………………………………………………………………

………………..…………………………………………………………………………

………………..…………………………………………………………………………

(3)

Cyfanswm 3 marc

C7

Leave blank

Darllenwch y darn canlynol o’r Canllaw i Deithio Rhyngwladol cyn ateb cwestiwn 8.

Congo

General information

Map reference: pg M6, C5

Location: West Africa

Local time: GMT +1

Capital: Brazzaville

Language: French, Munukutuba, Lingala

Electricity: 220/230V AC 50Hz

Int. direct dialling code: 242

BBC world service: KHz (AM Lagos time) 17830, 7160, 6005 (PM Lagos time) 17830, 15400, 11835

Driving: International Driving Permit required

Currency: CFA Franc (XAF 1 = 100 Centimes)
Notes: XAF: 500, 1000, 5000, 10000
Coins: XAF: 5, 10, 25, 50, 100, 500

Business hours
Banks: 0620–1300 Mon–Sat
Offices: 0700–1400 Mon–Fri, 0700–1200 Sat
Shops: 0800–1200 & 1500–1800 Mon–Sat

Business/social hints
In business an informal attitude prevails. For business meetings with Government officials, men should wear a lightweight or tropical suit and tie. Women a lightweight suit or equivalent. Business is conducted in French, very few executives speak English. There are some restrictions on photography. Gratuities in restaurants are around 10%

Climate
Equatorial climate mainly hot all year. Rainfall is least in the south and on the coast and is well distributed throughout the year, although there is a distinct dry season between Jun–Sep

Brazzaville

	Temp °C Max	Temp °C Min	Temp °F Max	Temp °F Min	Humidity % am	Humidity % pm	Rain (mm)
Jan	30	20	86	68	85	65	160
Feb	32	22	89	71	85	65	125
Mar	34	22	93	71	85	65	188
Apr	33	22	91	71	86	65	178
May	32	20	89	68	88	68	109
Jun	29	18	84	64	87	67	15
Jul	28	17	82	62	86	60	0
Aug	29	18	84	64	79	56	0
Sep	30	20	86	68	77	55	56
Oct	32	22	89	71	81	61	137
Nov	31	20	87	68	86	68	292
Dec	31	21	87	69	86	70	213

Clothing: Lightweights with rainwear for rainy season

Health
Compulsory vaccinations: yellow fever certificate required by all. Exempt infants under 1 year
Recommended immunisations: *diphtheria & TB, hepatitis A, *hepatitis B, malaria, *meningitis, polio, tetanus, typhoid
* recommended in some circumstances, seek further advice
Health risks: malaria all year throughout the country. Rabies

Passport & visas

Passports
Required, but NOT by the following:
1) Holders of United Nations Laissez–Passer
Passport validity: Please contact nearest Embassy/Consulate

Visas
Required, but NOT by the following:
1) Nationals of Congo
2) Nationals of Benin, Burkina Faso, Cameroon, Central African Rep, Chad, Congo Dem Rep, Côte d'Ivoire, Equatorial Guinea, Gabon, Madagascar, Mauritania, Niger, Senegal & Togo provided holding onward or return tickets and documents for their next destination
3) For a stay up to 15 days by nationals of France
4) For tourist visits up to 15 days by nationals of Germany
5) Holders of a re-entry permit
6) Members of United Nations staff accredited to or travelling on duty to the Congo
Notes: 1) A Lodging Certificate provided by relatives in Congo and authorised by City Hall and the Immigration Authorities is required by visitors or evidence of hotel reservations by tourists or evidence of business invitation or documents proving profession required by business visitors

Transit
Required by all except those as noted above and:
1) Persons in direct transit by the same service and persons transferring to a connecting service on the same day holding travel documents (passport/tickets) valid for the onward journey

Re-entry permits
Required by all alien residents to be obtained prior to departure (valid 6–18 months)

Customs

Currency
Limited acceptance of credit cards
Import: Local–unlimited. Foreign–unlimited, provided declared on arrival
Export: Local–up to XAF 25000. Foreign–up to amounts imported and declared

Import allowances
For persons of 18 years of age or older:
a) 200 cigarettes or 1 box of cigars or tobacco (ladies cigarettes only)
b) 1 bottle of alcoholic beverage
c) A reasonable quantity of perfume (opened)

Gadewch yn

8 Rydych chi'n gweithio ar drafod ar y tir ym maes awyr Llundain Heathrow. Rydych chi'n gwirio teithwyr ar gyfer hediad i Brazzaville yn y Congo.

a) Disgrifiwch y ddogfennaeth y byddech chi'n disgwyl eu derbyn a beth fyddech chi'n chwilio amdano ar y ddogfennaeth.

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

(4)

b) Dadansoddwch oblygiadau methu â gwirio dogfennaeth teithiwr yn llawn

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

(6)

Leave blank

c) Ar ôl i'r teithiwr gael ei wirio, rydych chi'n rhoi cerdyn byrddio iddo. Aseswch sut mae'r ddogfennaeth hon yn ychwanegu at ddiogelwch a diogeliad y teithwyr ac eraill.

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………… C8

(6)

Cyfanswm 16 marc

CYFANSWM MARCIAU AM Y PAPUR: 90

Cyfeirnod Papur (llenwch isod)								

Rhif y ganolfan					
Rhif yr Ymgeisydd					

Cyfenw	Llythyren/ llythrennau blaen
Llofnod	

Cyfeirnod(au) y Papur

Defnydd yr arholwr yn unig

Defnydd Arweinydd y tîm yn unig

Edexcel TAG

Teithio a Thwristiaeth

Uned 7: Thristiaeth Gyfrifol

Amser: 1 awr 30 munud

Rhif Cwestiwn	Gadewch yn wag
1	
2	
Cyfanswm	

Deunyddiau sydd eu hangen am yr arholiad
Dim

Eitemau a gynhwysir gyda'r papur cwestiynau
Dim

Cyfarwyddiadau i Ymgeiswyr

Yn y blychau uchod, ysgrifennwch rif eich canolfan a'ch rhif ymgeisydd, eich cyfenw, llythyren/llythrennau blaen a'ch llofnod. Gwelir Cyfeirnod y Papur ar ben y dudalen hon. Sicrhewch fod y papur cwestiynau cywir gyda chi. Atebwch **BOB** cwestiwn yn y mannau a roddir yn y papur cwestiynau hwn.

Gwybodaeth i Ymgeiswyr

90 yw cyfanswm y marciau am y papur hwn. Dangosir y marciau am wahanol rannau o gwestiynau mewn cromfachau, e.e. (2).

Cyngor i Ymgeiswyr

Atgoffir chi o bwysigrwydd Cymraeg clir a chyflwyniad gofalus yn eich atebion.
Cynhwyswch ddiagramau yn eich atebion lle mae'r rhain yn ddefnyddiol.

Trosodd

Ni ellir atgynhyrchu'r cyhoeddiad hwn ond yn unol â Pholisi hawlfraint Edexcel Cyfyngedig.
©2004 Edexcel Limited
Rhif Log Argraffydd
N0001A

N 0 0 0 1 A

edexcel

Leave blank

Darllenwch yr wybodaeth isod cyn ateb cwestiwn 1. Mae Brillington yn lleoliad dychmygol yn y DU.

Partneriaeth Brillington yn rhag-weld posibiliadau twristiaeth newydd i'r ddinas

Mae Brillington yn ddinas o 750,000 o bobl, yng Ngogledd-orllewin Lloegr. Yn ystod ei dyddiau cynnar tyfodd o gwmpas corsydd afon Brill lle y datblygodd yn borthladd llewyrchus yn y 14edd ganrif. Blodeuodd y porthladd am y 400 mlynedd nesaf gan allforio gwlân a lledr yn ogystal â mewnforio gwin a thybaco. Daeth yn borthladd o bwys yn y fasnach gaethweision yn ystod y 18fed ganrif, gan anfon llongau i Affrica i gael caethweision ac yna ymlaen i America, gan ddychwelyd yn llawn nwyddau i fasnachwyr y ddinas eu gwerthu. Gyda diwedd y fasnach gaethweision canolbwyntiodd ar fewnforio ac allforio nwyddau o gwmpas y byd ac ar ei diwydiant adeiladu llongau yn y 19eg ganrif.

Yn yr 1980au adeiladwyd porthladd modern newydd ymhellach i lawr yr afon, ar yr arfordir, i ddelio â llongau amlwyth mawr ac yn fuan dirywiodd harbwr Brillington gan golli miloedd o swyddi. Mae'r tir o gwmpas yr harbwr yn awr yn cynnwys adeiladau gwag ger y dociau gan gynnwys warysau tybaco mawr, siediau rheilffordd mawr ac adeilad cofrestredig (*listed*) meistr yr harbwr lle yn ôl y sôn byddai caethweision yn cael eu gwerthu ar ôl cyrraedd. Mae gweddill tir yr harbwr yn awr yn leiniau rheilffyrdd ac yn dir diffaith sy'n cael ei ddefnyddio gan y cyngor fel maes parcio mawr. Mae rhai hen longau ager yn rhydu mewn doc sych. Mae corsydd Brillington yn llawn o fywyd adar lleol gydag adar ymfudol prin yn dod bob haf. Serch hynny, mae'r bywyd gwyllt fwyfwy o dan fygythiad datblygiadau sy'n cael eu cynllunio yn y ddinas.

Mae cyngor y ddinas yn awyddus i adfywio ardal yr harbwr ac yn gweld datblygiad twristaidd yn allwedd i'r llwyddiant. Yn 2000 ffurfiwyd Partneriaeth Brillington gan gynnwys Awdurdod Lleol Brillington, Cymdeithas Gwestywyr Brillington, Swyddfa Dwristiaeth Brillington, Twristiaeth y Gogledd-orllewin, a chwmni adloniant o'r enw Byd y Môr. Mae Partneriaeth Brillington wedi cynnig cynllun datblygu twristiaeth i adfywio ardal yr harbwr. Ar hyn o bryd dim ond y datblygiadau gwesty sydd wedi eu rhyddhau i'r wasg ond mae pryder eisoes gan bobl leol sydd wedi ffurfio 'Grŵp Gweithredu Achub Corsydd Brillington' Maen nhw'n poeni y bydd y datblygiad twristiaeth yn effeithio ar yr amgylchedd ac na fydd o les i bobl leol o gwbl.

1 a) i) Enwch un asiant sector cyhoeddus ac un sector ym Mhartneriaeth Brillington.

Asiant sector cyhoeddus……………………………………………………...

Asiant sector preifat……………………………………………………..

(2)

ii) Disgrifiwch un gwahaniaeth rhwng rôl yr asiantiaid datblygu twristiaeth sector preifat a chyhoeddus.

……………………………………………………………………………….......

……………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………...

…………………………………………………………………………… **(2)**

Leave blank

iii) Nodwch un nod economaidd datblygu twristiaeth sy'n debygol o fod gan Awdurdod Lleol Brillington.

Nod……………………………………………………………………………........

………………………………………………………………………………...

(2)

b) Mae Partneriaeth Brillington yn awyddus i ddatblygu twristiaeth sy'n adeiladu ar hanes a threftadaeth y porthladd.

i) Disgrifiwch yn fanwl **ddau** ddatblygiad twristiaeth a allai ddigwydd ar ymyl harbwr Brillington a fyddai'n cadw ei hanes a'i threftadaeth.

Datblygiad un………………………………………….………………........

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

Datblygiad dau…………………………………………………………...….

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

(12)

Leave blank

ii) Dewiswch **un** o'ch datblygiadau yn b) i) a rhowch fanylion **dau** asiant datblygu twristiaeth a allai gynorthwyo gyda'r cynnig hwn ac esboniwch eu rôl.

1. Asiant……………………………………………………………………………...…….

Esboniad……………..……………………….………………………….....…….

………………………………………………………………………… ………...

………………………………………………………………………… ………...

……………………………………………………………………… …………...

2. Asiant……………………………………………………………...…………

Esboniad……………..……………………….…………………….....…………

……………………………………………………………………… …………...

…………………………………………………………………… ……………...

………………………………………………………………… ………………...

(6)

Mae cynllun hefyd i ddatblygu Canolfan Ymwelwyr amgylcheddol ar ymyl yr harbwr a fydd yn addysgu pobl leol a thwristiaid am fywyd gwyllt ac amgylchedd corsydd Brillington.

iii) Esboniwch sut gallai'r Ganolfan Ymwelwyr cael ei datblygu fel ei bod yn dilyn egwyddorion 'twristiaeth gyfrifol'. Cefnogwch eich atebion trwy gyfeirio at enghreifftiau real a phriodol rydych chi wedi eu hastudio.

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………...

(8)

Leave blank

c) Mae gan Bartneriaeth Brillington gynlluniau i ddatblygu sawl safle gwesty graddfa fawr ond hyd yn oed mewn partneriaeth gall fod gwrthdaro rhwng asiantiaid datblygu twristiaeth oherwydd eu hamcanion gwahanol.

i) Awgrymwch ddau asiant a allai wrthdaro wrth drafod y rhan o'r cynllun i ddatblygu safleoedd gwesty yn yr ardal ac esboniwch y gwrthdaro posibl rhwng yr asiantiaid hyn oherwydd eu hamcanion gwahanol.

Asiant 1…………………………......Asiant 2…………………………......…………

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

(7)

ii) Awgrymwch sut gallai Partneriaeth Brillington ddatrys y gwrthdaro a roddir yn c) i) rhwng yr asiantiaid?

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

(6)

Cyfanswm 45 marc

C1

Leave blank

Darllenwch y canlynol cyn ateb cwestiwn 2 isod.

Mae Calvia yn gyrchfan twristiaeth dorfol 'haul, môr a thywod' ar Arfordir Môr y Canoldir.

O'r pum deg miliwn a mwy o dwristiaid sy'n mynd i Sbaen bob blwyddyn, mae llawer yn mynd i Ynysoedd Baleares ac yn enwedig Mallorca. Mae ardal Calvia yng ngorllewin Mallorca, rhyw 20 munud yn unig o faes awyr yr ynys. Mae'r hinsawdd dyner, gyson yn cynnig tymheredd cyfartalog o 27ºC yn yr haf ac 14ºC yn y gaeaf gyda mwy na 300 o ddiwrnodau heulog y flwyddyn. Mae yno dreftadaeth archaeolegol gyfoethog iawn gan gynnwys cloddiadau cynhanesyddol, gweddillion Rhufeinig a dylanwadau Islamaidd o'r Oesoedd Canol. Mae ganddi fwy na 60km o arfordir a thraethau tywod a mannau gwyliau bywiog fel Palma Nova, Magalluf a Santa Ponca. Gyda'u clybiau, bariau, tai bwyta a siopau, mae hwyl yno i bawb. Yn ystod y dydd, y traeth, y parciau dŵr neu deithiau cwch yw rhai o'r cynigion gorau. Mae unrhyw adeg yn adeg dda i fynd i ddyfnderoedd y môr mewn cwch tanddwr, cael hwyl yn chwarae mini-golff, mwynhau'r dolffinariwm neu losgi adrenalin ar wibgerti neu feiciau modur bach. Mae'r nos yn cynnig unig gasino'r ynys, clybiau nos, disgos a hyd yn oed y cyfle i gael eich taflu o gatapwlt dynol. Yn y wlad mae heddwch a thawelwch yn teyrnasu, a mannau naturiol o brydferthwch digymar, llethrau coediog, llennyrch olewydd a choed lemwn.

Mae economi Calvia wedi ei seilio, yn fwy na dim, ar dwristiaeth, gan dderbyn 1.4 miliwn o ymwelwyr bob blwyddyn ond fel cyrchfan cafodd amserau da a drwg. Yn y pumdegau nifer fach o bobl a fyddai'n mentro ar wyliau i Calvia ond yn ystod y chwedegau cafodd ei gyfnod cyntaf o ffyniant twristaidd rhyngwladol. Parhaodd hyn trwy'r saithdegau a'r wythdegau a daeth datblygiadau twristaidd diderfyn a thwristiaeth dorfol i reoli'r dirwedd.

2. a) Mae modd cymharu datblygiad cyrchfan dwristaidd fel Calvia â Chylch Bywyd Ardal Dwristaidd (TALC), model sy'n dangos niferoedd twristiaid i gyrchfan dros amser.

i) Nodwch gam cyntaf model cylch bywyd ardal dwristaidd (TALC).

………………………………………………………………………………………...

(1)

ii) Disgrifiwch un o briodweddau'r cam hwn.

………………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………………...

………………………………………………………………………………………...

(2)

Leave blank

iii) Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol y gall datblygiad twristaidd eu cyfrannu i gyrchfannau yn ystod camau cynnar eu datblygiad.

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

(8)

b) Erbyn diwedd yr 1980au roedd niferoedd y twristiaid blynyddol i Calvia'n disgyn o ganlyniad i niwed i'r amgylchedd a'r dirwedd, ansawdd isel yr isadeiledd a boddhad isel yr ymwelwyr.

i) Nodwch y cam yng nghylch bywyd ardal dwristaidd (TALC) yr oedd Calvia wedi ei gyrraedd erbyn diwedd yr 1980au.

……………………………………………………………………………………...

(1)

ii) Esboniwch pam roedd Calvia wedi cyrraedd y cam hwn o TALC erbyn diwedd yr 1980au.

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

(2)

Leave blank

iii) Dadansoddwch yr effeithiau negyddol y gall twristiaeth eu cyfrannu i gyrchfannau fel Calvia. Cefnogwch eich atebion trwy gyfeirio at enghreifftiau real a phriodol rydych chi wedi eu hastudio.

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

……………………………………………………………………………………...

(10)

c) Roedd yr 1990au'n drobwynt i Gyngor Calvia. Yn 1995 datblygodd strategaeth dymor hir ar sail egwyddorion 'twristiaeth gyfrifol' i foderneiddio'r sector twristiaeth tra'n cadw ei threftadaeth naturiol. Roedd gweithgareddau'n cynnwys rheoliadau cynllunio, diweddaru cyfleusterau twristaidd, hyrwyddo cynnyrch twristaidd newydd ac estyn y tymor. Mae niferoedd twristiaid wedi dechrau cynyddu eto.

i) Nodwch y cam o fodel cylch bywyd ardal dwristaidd (TALC) roedd Calvia arno ddiwedd yr 1990au.

……………………………………………………………………………………...

(1)

Leave blank

ii) Disgrifiwch ddwy egwyddor twristiaeth gyfrifol.

Egwyddor 1

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

Egwyddor 2

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

(4)

iii) Esboniwch sut gall Calvia leiafu effeithiau negyddol ac uchafu effeithiau cadarnhaol twristiaeth. Cefnogwch eich atebion trwy gyfeirio at enghreifftiau real a phriodol rydych chi wedi eu hastudio.

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

(12)

Leave blank

iv) Aseswch i ba raddau mae eich atebion yn iii) yn cefnogi egwyddorion twristiaeth gyfrifol.

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

(4)

Cyfanswm 45 marc

C2

Cyfanswm marciau am y papur: 90

Cyfeirnod Papur (llenwch isod)								

Rhif y Ganolfan					
Rhif yr ymgeisydd					

Cyfenw	Llythyren/ llythrennau blaen
LLofnod	

Cyfeirnod(au) y Papur

Defnydd yr arholwr yn unig

Defnydd Arweinydd y tîm yn unig

Edexcel TAG

Teithio a Thwristiaeth

Uned 10: Hyrwyddo a Gwerthiant mewn Teithio a Thwristiaeth

Amser: 1 awr 30 munud

Rhif Cwestiwn	Gadewch yn wag
1	
2	
3	
4	
Cyfanswm	

Deunyddiau sydd eu hangen am yr arholiad
Cyfrifiannell

Eitemau a gynhwysir gyda'r papur cwestiynau
Dim

Cyfarwyddiadau i Ymgeiswyr

Yn y blychau uchod, ysgrifennwch rif eich canolfan a'ch rhif ymgeisydd, eich cyfenw, llythyren/llythrennau blaen a'ch llofnod. Gwelir Cyfeirnod y Papur ar ben y dudalen hon. Sicrhewch fod y papur cwestiynau cywir gyda chi. Atebwch **BOB** cwestiwn yn y mannau a roddir yn y papur cwestiynau hwn.

Gwybodaeth i Ymgeiswyr

90 yw cyfanswm y marciau am y papur hwn. Dangosir y marciau am wahanol rannau o gwestiynau mewn cromfachau, e.e. (2).

Cyngor i Ymgeiswyr

Atgoffir chi o bwysigrwydd Cymraeg clir a chyflwyniad gofalus yn eich atebion.
Cynhwyswch ddiagramau yn eich atebion lle mae'r rhain yn ddefnyddiol.

Trosodd

Ni ellir atgynhyrchu'r cyhoeddiad hwn ond yn unol â Pholisi hawlfraint Edexcel Cyfyngedig.
©2004 Edexcel Cyfyngedig.

Rhif Log Argraffydd
N0001A

Leave blank

Darllenwch yr wybodaeth isod cyn ateb cwestiynau 1 i 3. Mae Gwyliau Darganfod yn gorff dychmygol.

Mae Gwyliau Darganfod yn drefnydd gwyliau gwerthu uniongyrchol sydd wedi bod yn gwerthu gwyliau ers 1972. Maen nhw'n gwerthu gwyliau pecyn i gyrchfannau taith fer boblogaidd, yn bennaf ar Fôr y Canoldir. Yn 2004 gwerthon nhw fwy nag un filiwn o wyliau. Yn 1999, daeth Gwyliau Darganfod yn un o'r trefnwyr teithiau cyntaf i gynnig gwyliau pecyn yr oedd modd eu bwcio'n llwyr ar-lein. Maen nhw'n awr yn gwerthu bron hanner eu gwyliau ar-lein. Caiff y gweddill eu gwerthu naill ai trwy eu canolfan alwadau neu un o chwe 'Siop Deithio' yng Nghaeredin, Glasgow, Newcastle, Caerliwelydd, Manceinion a Leeds. Yn 2005 cyflwynon nhw wyliau i Florida a Mexico yn eu llyfrynnau.

1. Caiff bron 30% o'r Gwyliau Darganfod eu gwerthu gan eu Hasiantiaid Gwerthu ar y Ffôn yn eu canolfan alwadau.

   a) Disgrifiwch **dri** sgìl a rhinwedd sydd eu hangen ar staff sy'n gweithio ar y gwerthiannau ffôn.

   1……………………………………………………………………………………

   ……………………………………………………………………………………..

   ……………………………………………………………………………………..

   ……………………………………………………………………………………..

   2……………………………………………………………………………………

   ……………………………………………………………………………………..

   ……………………………………………………………………………………..

   ……………………………………………………………………………………..

   3……………………………………………………………………………………

   ……………………………………………………………………………………..

   ……………………………………………………………………………………..

   ……………………………………………………………………………………..

(6)

Leave blank

Darllenwch y darn canlynol o lyfryn Gwyliau Darganfod cyn ateb gweddill cwestiwn 1.

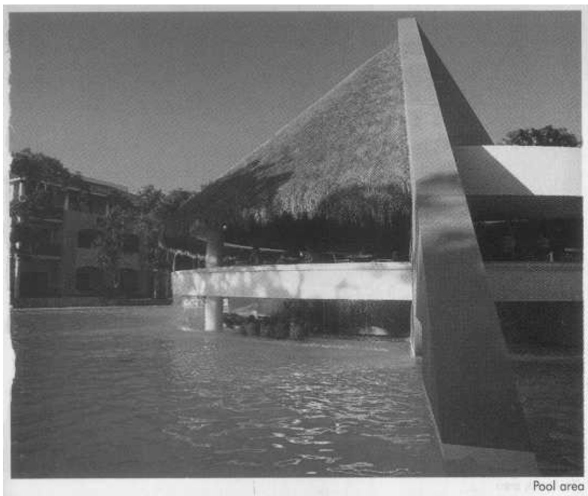

Pool area

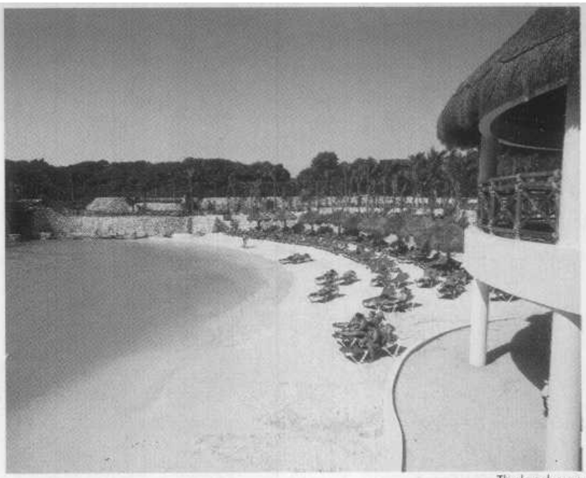

The beach area

Occidental Grand Flamenco Xcaret AAAAA

YOUR SAY... % of customers who rated their holiday good or very good in summer 2003

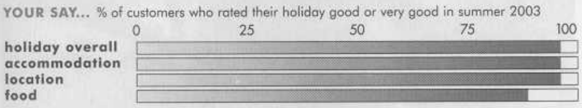

Brimming with facilities for sport and leisure, this impressive hotel offers all you need for a truly relaxing and refreshing holiday - including a visit to Xcaret National Park to view the richest of Mexico's natural attractions. Lazy days, lively nights and a lovely setting with Mayan ruins scattered around the extensive grounds.

location 9 km from Playa del Carmen centre with a scattering of bars and restaurants. Direct access to a man-made sandy beach.

facilities Two outdoor interconnecting pools and one seawater pool, gardens and sun terraces with loungers and parasols, reception with money exchange, lounge, nine jacuzzis, mini train transport around the complex, fitness room, spa with sauna, steam room and whirlpool, massage*, beauty treatments*, boutique, tobacconist and handicraft shop, tennis, bicycles, table tennis and a daily programme including water/beach volleyball and archery.

food & drink Five à la carte dinner speciality restaurants (grill - steakhouse, Mediterranean, Mexican, Oriental and Seafood), Pacos Tacos Pizzeria Le Piazza, Le Buffet Restaurant (breakfast, lunch and dinner), the Beach Club restaurant (breakfast and lunch) and El Lago snack bar. There are also nine bars including one swim-up pool bar, sports bar and a disco bar (both adults only).

entertainment Spanish lessons, water aerobics and snorkelling. One entrance included per holiday to Xcaret National Park. Evening programme includes shows, disco and Band Fun Club.

families Children's splash pool, club activities, mini disco and special meals.

accommodation Deluxe rooms sleep up to 3 adults and feature two double beds, air-conditioning, satellite TV, mini bar, hairdryer, safety deposit box, iron and ironing board, shower and wc, plus a balcony or terrace.

size 769 rooms on 3 floors.

board basis All-inclusive.

child prices Applicable 2-12.

**Local charge payable.*

OCCIDENTAL HOTELS & RESORTS

Example of a standard room

ALL INCLUSIVE

all inclusive

In addition to the features mentioned on pages 214/215, the following is also included

- Varied choice of speciality and local meals
- Some international drinks available for a minimum of 12 hours per day
- Choice of cocktails
- Selection of liqueurs
- Dance lessons
- Range of sporting activities

Please see your Customer Service Representative at your welcome meeting in resort for information on times, reservations, etc.

WEDDINGS

A perfect place for your big day see pages 208/209 for details.

MAKE IT SPECIAL

- **Royal Club Rooms** £24.79 W04/05 & S05 per person per night. Club Royal rooms also have ironing facilities, CD player, Coffee maker, internet connection, mini bar (replenished daily), hydro massage tube and 1 private pool exclusively for the use of Club Royal customers.

HONEYMOONS

A hint of luxury... a more intimate atmosphere... these hand-picked hotels are perfect for honeymooners see pages 208/209 for details.

EXTRA VALUE

- Included in your holiday price is a one day entrance ticket to Xcaret Park

Addaswyd o lyfryn Airtours Far and Away 2004-05

Leave blank

Mae gan bâr ifanc ddiddordeb mewn bwcio gwyliau i'r Occidental Grand Flamenco Xcaret. Maen nhw am gael seibiant ymlaciol lle y gallan nhw fwynhau peth o'r diwylliant lleol.

Wrth geisio gwerthu'r gwyliau, mae'n bwysig tynnu sylw at ei nodweddion a'i fanteision.

b) Disgrifiwch **ddwy** nodwedd y gellid eu cyflwyno i'r pâr i werthu'r gwyliau hwn ac esboniwch sut byddai'r **ddwy** o fantais i'r pâr ifanc.

1………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

..………………………………………………………………………………………

2………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

..………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

(6)

c) Mae'r pâr wedi mynegi pryder am y pellter o'r gwesty i brif gyrchfan wyliau Playa del Carmen. Esboniwch sut byddech chi'n trechu eu gwrthwynebiadau.

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

(6)

Cyfanswm 18 marc

C1

Leave blank

2. Mae Gwyliau Darganfod ar ganol gwerthuso llwyddiant ei weithgareddau hyrwyddo ar gyfer lansio rhaglen 2004. Byddan nhw'n gwneud ymchwil farchnata gynradd ac eilaidd.

   a) Esboniwch y gwahaniaeth rhwng ymchwil farchnata gynradd ac eilaidd.

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   (4)

   b) Bydd yr ymchwil farchnata a gynlluniwyd yn cynnwys holiaduron post ac arolygon ffôn. Dadansoddwch y dulliau ymchwil farchnata a ddefnyddir i fesur effeithiolrwydd gweithgareddau hyrwyddo Gwyliau Darganfod.

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   ………………………………………………………………………………………..

   (6)

Leave blank

Mae Gwyliau Darganfod ar hyn o bryd yn cwblhau cynlluniau ar gyfer lansio eu llyfryn nesaf. Yn 2007 maen nhw'n anelu at werthu mwy nag 1.5 miliwn o wyliau a denu marchnad sy'n cynrychioli grŵp sosio-economaidd AB yn well.

c) Wrth baratoi'r gweithgareddau hyrwyddo ar gyfer lansio'r llyfryn nesaf, gwneir yr Adran Farchnata'n ymwybodol o amcanion y corff. Esboniwch sut gall gweithgareddau hyrwyddo gynorthwyo Gwyliau Darganfod i gwrdd â'i amcanion.

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

(4)

ch) Mae nifer o ffactorau economaidd y bydd angen i Wyliau Darganfod eu hystyried wrth gynllunio eu gweithgareddau hyrwyddo. Dadansoddwch effaith y ffactorau economaidd ar weithgareddau hyrwyddo Gwyliau Darganfod.

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

………………………………………………………………………………………..

(8)

C2

Cyfanswm 22 marc

Leave blank

3. Mae modd defnyddio sawl techneg hyrwyddo wrth lansio'r llyfryn nesaf. Mae'r rhain yn cynnwys:
- arddangosiadau (*displays*)
- hysbysebu
- cysylltiadau cyhoeddus.

a) Disgrifiwch **bob un** o'r technegau hyn.

Arddangosiadau ……………… ..…………………………………...…………………

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

Hysbysebu ………...……………………………………………………………...….

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

Cysylltiadau cyhoeddus ………… ………………………………………………….

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

(6)

Leave blank

Darllenwch y canlynol cyn ateb cwestiwn 3b).

Lansiodd Gwyliau Darganfod ei lyfryn 2004 ym mis Mai 2003. Roedd ganddyn nhw gynllun hyrwyddo ar gyfer ymgyrch chwe wythnos. Nodau'r ymgyrch oedd:

- codi ymwybyddiaeth o'r llyfryn a
- cynyddu'r gyfran o'r farchnad drwy'r DU.

Roedden nhw hefyd am gynyddu gwerthiannau cynnar i uchafu llif arian y corff.

O fewn y llyfryn roedden nhw'n cadw at y cynnig 'Llefydd am Ddim i Blant' a oedd wedi bod yn llwyddiannus o'r blaen. Cadwon nhw hefyd eu cynnig 'Cadwch le cyn Mis Medi' lle mae'r rhai sy'n bwcio o fewn pedair wythnos o lansio'r llyfryn yn derbyn £100 o ddisgownt o bris y gwyliau. Roedd Gwyliau Darganfod hefyd yn noddi rhaglen deledu a ddarlledwyd yn yr Alban ar noson o'r wythnos. Ar gychwyn y rhaglen, dangoswyd y logo a chafwyd troslais a ddywedai 'Noddwyd gan Wyliau Darganfod'. Derbyniodd holl gwsmeriaid 2003 gopi o lythyr a anfonwyd yn uniongyrchol i'w cyfeiriad cartref.

b) Gwerthuswch yr ymgyrch ar gyfer lansio llyfryn 2004.

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

(8)

Leave blank

Darllenwch y llythyr canlynol cyn ateb cwestiwn 3c).

GWYLIAU
Darganfod

Rhif Cleient: 8273490

Mrs P Anon
Stryd Ddirgel
Tref Ddychmygol
IT22 8XP

Annwyl Gwsmer

Mae'n bleser gen i amgáu Llyfryn Bwcio Cynnar Darganfod 2004. Yn 2004 mae llyfryn newydd ei olwg, gwersylloedd newydd, cyrchfannau gwledydd newydd ac amrywiaeth blasus o gynigion.

Cyrchfannau newydd

Mae'n falch gen i gyflwyno ein cyrchfan gyntaf oll yn Croatia. Mae Pula ar benrhyn Istria yng ngogledd-orllewin Croatia. Mae'n hawdd cyrraedd traeth ardderchog ac mae mewn man delfrydol i archwilio'r wlad brydferth hon – gweler t47 am fanylion. Mae gennych hefyd fannau gwyliau newydd yn Mallorca, Tenerife a Groeg.

Mwy o ddewis i archebwyr cynnar

Mae gennym amrywiaeth o gynigion sy'n siŵr o demtio, wedi eu teilwra'n arbennig i rai sy'n cadw lle'n gynnar. Cadwch le erbyn 30 Medi gallwch sicrhau gwyliau o'ch dewis chi am y pris gorau oll. Gallwch hefyd fanteisio ar ein cynnig o nosweithiau am ddim, disgownt dau deulu a rhieni-cu yn mynd am ddim. Gweler tudalen 131 am fanylion llawn.

Ar y brig

Rydyn ni bob amser wedi credu mewn rhoi gwasanaeth personol a gofal, ac mae'n falch gennyf ddweud, 30 mlynedd yn ddiweddarach, eich bod chi'n dweud wrthon ni fod hyn yn dal yn wir. Mae'n falch gen i ddweud ein bod ni wedi cael ein dewis, am y bedwaredd waith, yn gwmni gwyliau uniongyrchol rhif un ym mhleidlais darllenwyr Papur Dim Tref o'r Fath. Diolch i bawb ohonoch a gymerodd amser i bleidleisio.

Os hoffech gael rhagor o wybodaeth am ein rhaglen 2005 ffoniwch ein Tîm Archebion. Mae ein llinellau ar agor o 10am tan 4pm o ddydd Llun i ddydd Gwener.

Edrychaf ymlaen at eich croesawu chi yn 2004.

Yn gywir,

Mr Elles
Rheolwr-Gyfarwyddwr

Os nad ydych am gael cynigion neu wybodaeth bellach gan Ddarganfod ac os nad ydych am i ni roi eich manylion i drydydd partïon y gallai eu cynnyrch fod o ddiddordeb i chi, ysgrifennwch aton ni yn ein prif gyfeiriad cyswllt.

Cadwch le cyn 30 Medi am y dewis gorau o'n gwyliau

- arbedion mawr
- cynigion bwcio cynnar
- dewis cyntaf
- gwarant pris isaf

Am fanylion llawn o'r cynigion ewch i dudalen 131 y llyfryn

Allwn ni eich helpu i gynllunio a bwcio'ch gwyliau?

☎ **Ffoniwch 01234 567 890**

Leave blank

c) Anfonwyd y llythyr ar y dudalen flaenorol at bob cwsmer a gadwodd wyliau gyda Gwyliau Darganfod yn 2003 fel rhan o'r ymgyrch i lansio llyfryn 2004. Gwerthuswch effeithiolrwydd y llythyr fel eitem o ddeunydd hyrwyddo.

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………..

(8)

Leave blank

ch) Ar gyfer yr ymgyrch nesaf, cynllunnir anfon cerdyn post yn hytrach na llythyr. Ysgrifennwch y cerdyn post gan ystyried eich sylwadau yn y gwerthusiad a roddwyd yn 3c.

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

(8)

Leave blank

d) Mae Gwyliau Darganfod yn bwriadu cyflwyno llyfryn Pell i Ffwrdd ar gyfer 2007. Yn hwn bydd cyrchfannau taith bell fel Florida, y Maldives, Thailand, Mexico, Jamaica a Cuba. Maen nhw'n cynnig £100 o arian yn ôl am bob bwciad ar-lein a 'Tair wythnos am bris dwy' am rai cyrchfannau ar adegau penodol o'r flwyddyn. Eu nod yw denu parau, dros 40 oed, yng ngrwpiau sosio-economaidd ABC1. Maen nhw'n ystyried defnyddio amrywiaeth o dechnegau newydd ac maen nhw wedi derbyn yr wybodaeth ganlynol ar gostau posibl:

Post Uniongyrchol

Gellid anfon cardiau post at bob person sydd eisoes wedi cadw lle gyda'r cwmni. Cost y cardiau post, y stamp a'r pecyn fyddai 30c yr un.

Gellid anfon llyfrynnau'n uniongyrchol at bob person sydd eisoes wedi cadw lle gyda'r cwmni. Cost y llyfrynnau, y stamp a'r pecyn fyddai £1.45 yr un.

Nawdd

Cost noddi rhaglen deledu dros chwe wythnos ar draws pob sianel ITV yw £75,000. Gyda throsleisio ychwanegol y gost yw £100,000.

Cost noddi rhaglen deledu yn yr Alban am chwe wythnos yw £15,000. Gyda throsleisio ychwanegol y gost yw £20,000.

Tîm pêl-droed lleol £250 y tymor.

Hysbysebu

Chwarter tudalen papur cenedlaethol £1000.

Chwarter tudalen papur rhanbarthol £450 — lliw ychwanegwch 20%.

Chwarter tudalen papur lleol £200.

Arall

Mae technegau eraill a allai gael eu defnyddio sydd â chost fechan wedi ei hatodi.

i) Cynhyrchwch gynllun hyrwyddo sy'n cynnwys disgrifiad o'r gweithgareddau i'w cyflawni a'r gyllideb sydd ei hangen arnoch i weithredu eich cynigion.

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

…………………………………………………………………………………………..

(8)

Leave blank

ii) Esboniwch sut bydd eich cynllun hyrwyddo'n gwneud defnydd effeithiol o'r arian a gaiff ei ddarparu wrth gwrdd â'r amcanion.

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

(6)

Cyfanswm 44 marc

C3

4. Dadansoddwch effeithiolrwydd un ymgyrch hyrwyddo a wnaed gan gorff teithio a thwristiaeth rydych chi wedi gwneud ymchwil iddo.

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………..

(6)

Cyfanswm 6 marc

C4

Cyfanswm marciau am y papur: 90

Canllaw cyffredinol ar farcio

Dylai arholwyr chwilio am rinweddau i'w gwobrwyo'n hytrach na beiau i'w cosbi. NID yw hyn yn golygu rhoi marciau am atebion anghywir neu annigonol, ond mae'n golygu caniatáu i ddysgwyr gael eu gwobrwyo am atebion sy'n dangos iddynt ddefnyddio egwyddorion a gwybodaeth yn gywir, ac am feddwl beirniadol a dychmygus. Felly dylai arholwyr ddarllen pob ateb yn fanwl a'i ystyried; er nad yw'n ateb a ddisgwylir, gall fod yn werth marciau. Dylid ymgynghori â'r Prif Arholwr neu Arweinydd y Tîm fel y bo'r angen.

Defnyddio'r Cynllun marcio

1 Yn y golofn gyntaf, nodir y cwestiwn.

2 Mae'r ail golofn yn nodi'r atebion a ddisgwylir i'r cwestiwn. Nid yw'r atebion a ddisgwylir yn cwmpasu popeth posibl o anghenraid, felly dylai'r marciwr ddefnyddio ei farn broffesiynol.

3 Am rai o'r atebion a ddisgwylir, mae atebion enghreifftiol wedi'u rhoi i roi arweiniad ychwanegol, yn enwedig lle mae'r cwestiwn yn caniatáu i ddysgwr roi amrediad eang o ymatebion.

4 Mae'r drydedd golofn yn nodi sut dylid dyfarnu'r marciau.

5 Mae **(1)** yn nodi pob marc a ddyfernir.

6 Mae 1 × 4 **(4)** yn nodi bod y marc (is-gyfanswm) am y rhan honno o'r cwestiwn yn cynnwys **pedwar** ateb neu ran un marc.

7 **(6)** neu farc tebyg yn y drydedd golofn yw'r is-gyfanswm sy'n cael ei neilltuo i'r rhan honno o'r cwestiwn ac mae'r un fath â'r is-gyfanswm sy'n ymddangos ar y papur cwestiynau.

8 Mae cyfanswm y marciau am bob cwestiwn mewn print **Trwm** ar waelod pob cwestiwn llawn.

9 Mae'r wybodaeth mewn print **Trwm** sy'n ymddangos ar waelod yr ail golofn am y cwestiwn hwnnw'n rhoi arweiniad ar sut i ddyfarnu amrediad o farciau a rhaid ei ddilyn am y cwestiwn penodol hwnnw e.e. **ymateb isel (1) neu eglurhad manwl (2)**.

10 Yn y drydedd golofn am wybodaeth sylfaenol am ymatebion syml mae cyfanswm y marciau sydd am y cwestiwn mewn cromfachau. Lle disgwylir atebion helaethach gan y dysgwr, mae lefelau o gyfarwyddiadau ar ffurf ymatebion wedi'u rhoi.

Uned 1: Y Diwydiant Teithio a Thwristiaeth

Cynllun marcio

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
1 (a)	Lle mae twristiaid o dramor yn dod i mewn i wlad	1 marc am ddisgrifiad cywir **1 marc**
1 (b)	Person o Ffrainc sy'n ymweld â'r DU	Hyd at 2 farc am enghraifft briodol sy'n cynnwys y wlad lle mae'r person yn dod ohoni a'r wlad sy'n derbyn **2 farc**
2	Enghraifft: Ei defnyddio mewn arddangosfeydd (1) lle gellir dangos datblygiadau hanesyddol tref (1) ar sgrin gan ddefnyddio delweddau a sain (1).	Hyd at 3 marc am bob ffordd o ddefnyddio TGCh a ddisgrifir. Mae marciau'n cynyddu am lefel y manylder a roddir **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3 (a)	**Lefel 1** Os yw'r bunt yn codi neu'n disgyn yna gallai nifer y bobl sy'n dod i'r amgueddfa newid. **Lefel 2** Os yw'r gyfradd gyfnewid yn codi fel bod ymwelwyr tramor yn cael llai o arian am eu harian nhw, gall ymweliad â'r DU fod yn ddrud a gallent benderfynu peidio â mynd. Mae hefyd yn golygu ei bod hi'n rhatach i drigolion y DU pan fyddant yn teithio dramor felly gallai fod llai o dwristiaid cartref gan y gallai fod yn well ganddynt fynd am egwyl fer dramor yn hytrach nag yn y DU. **Lefel 3** Os yw'r gyfradd gyfnewid yn codi fel bod ymwelwyr tramor yn cael llai o arian am eu harian nhw, gall ymweliad â'r DU fod yn ddrud a gallent benderfynu peidio mynd i rai atyniadau a gallai'r Amgueddfa Ddarganfod weld nad ydyn nhw'n cyrraedd eu hamcanion gan y bydd llai o dwristiaid sy'n dyfod i mewn yn ymweld â nhw. Mae hefyd yn golygu ei bod hi'n rhatach i drigolion y DU pan fyddant yn teithio dramor felly gallai fod llai o dwristiaid cartref gan y gallai fod yn well ganddynt fynd am egwyl fer dramor yn hytrach nag yn y DU. Pan fydd y gyfradd gyfnewid yn disgyn yna bydd mwy o bobl yn aros yn y wlad hon, hyd yn oed am egwyl fer a bydd hyn yn annog pobl i ymweld ag atyniadau fel yr Amgueddfa Ddarganfod.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddamcaniaethol a heb fanylion **Lefel 2** 3–4 marc am beth gwaith asesu gyda pheth cysylltiad â'r Amgueddfa Ddarganfod **Lefel 3** 5–6 marc am waith asesu manwl wedi'i gysylltu'n eglur â'r Amgueddfa Ddarganfod **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3 (b)	**Lefel 1** Gallent ostwng y prisiau petai'r cyfraddau cyfnewid yn codi fel nad yw mor ddrud a bydd pobl yn gallu fforddio ymweld. **Lefel 2** Ni allant effeithio ar gyfraddau llog ac mae un atyniad yn annhebygol o annog twristiaid sy'n dyfod i mewn i ymweld os yw eu profiad cyffredinol yn rhy ddrud ond gallent gynnig cyfraddau arbennig i ymwelwyr tramor i gwrdd â'u hamcanion. Y brif ffordd o leihau'r effaith yw cynnig prisiau isel i gadw nifer yr ymwelwyr yn uchel. Gallai hyn effeithio ar eu helw ond byddant yn cyrraedd eu hamcanion.	**Lefel 1** 1–3 marc am beth eglurhad neu ddisgrifiad manwl yn dangos rhyw gysylltiad â'r Amgueddfa Ddarganfod **Lefel 2** 4–6 marc am eglurhad manwl wedi'i gysylltu'n eglur â'r Amgueddfa Ddarganfod **6 marc**
3 (c) i)	Enghraifft: Deddfwriaeth y llywodraeth Newidiadau i'r hinsawdd Rhyfel, aflonyddwch sifil neu ymosodiadau gan derfysgwyr Hinsawdd economaidd Neu unrhyw ymateb realistig arall.	Hyd at 3 marc am bwysau allanol priodol. 1 marc am ei nodi a hyd at 2 farc am ei ddisgrifio. Dylid cynyddu'r marciau am fwy o fanylder wrth ddisgrifio. **3 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3 (c) ii)	**Lefel 1** Bydd yr hinsawdd economaidd yn golygu os yw cyfraddau llog yn isel, bydd gan bobl fwy o arian i'w wario a byddant yn prynu mwy o gynnyrch twristaidd (2). **Lefel 2** Gall yr hinsawdd economaidd gael effaith ar y diwydiant teithio a thwristiaeth oherwydd os yw'r economi'n gwneud yn dda bydd pobl yn gwario mwy o arian ar dwristiaeth felly bydd y diwydiant yn gwerthu mwy o'u nwyddau a'u gwasanaethau neu gallent benderfynu mynd i gyrchfannau mwy egsotig neu westai o ansawdd uwch neu gallent fynd ar fwy nag un gwyliau (3). **Lefel 3** Bydd rhai rhannau o'r diwydiant sy'n cael eu heffeithio gan newidiadau yn yr hinsawdd economaidd, yn enwedig lle mae ar y cynnyrch a'r gwasanaethau angen lefelau uwch o wariant fel gwyliau mewn gwledydd pell. Os yw'r economi'n tyfu mae gan bobl fwy o arian i'w wario ac maen nhw'n gwario mwy ar wyliau pan fyddan nhw'n cael cynnydd yn eu hincwm, ond gall olygu hefyd ei bod hi'n well ganddyn nhw wario ar nwyddau eraill fel estyniad i gegin neu gar newydd. Mae'n annhebygol y bydd sectorau'r diwydiant fel teithio mewn bysus pleser neu deithio ar y trên yn cael eu heffeithio oherwydd os oes gan bobl fwy o arian i'w wario maen nhw'n fwy tebygol o'i wario ar ochr foethus y diwydiant. Mae hefyd yn debygol na fydd llawer o atyniadau fel amgueddfeydd yn gweld manteision gan fod mynediad am ddim felly nid ydynt yn dibynnu ar yr economi. Gallent fanteisio ar yr economi'n arafu oherwydd os ydyn nhw am ddim yna efallai bydd pobl eisiau mynd yno pan nad oes ganddyn nhw lawer o arian i'w wario.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol heb fanylder ac sydd â pheth rhesymu **Lefel 2** 3–4 marc am beth dadansoddi **Lefel 3** 5–6 marc am ymatebion wedi'u datblygu gyda dadansoddi manwl a chyson **6 marc**
4 (a)	Cyrchfan sydd yn bellach na 5 awr mewn awyren.	1 marc am ateb cywir **1 marc**
4 (b)	Mae'n gweithredu yn unol ag amserlen.	1 marc am ateb cywir **1 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
4 (c)	E.e., British Airways, British Midland, Virgin neu unrhyw enghraifft briodol arall	1 marc am ateb cywir **1 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
5 (a)	e.e. Ryanair, Easyjet, Bmibaby, Jet2 neu unrhyw ateb priodol arall	1 marc am bob ateb cywir **2 farc**
5 (b)	Mae'r hediad yn yr awyren y rhan o'r pris (1) ond rhaid talu am bopeth arall (1) fel bwyd a diod (1) nid yw'r seddi wedi'u cadw (1) a does dim adloniant (1) ac mae pwysau'r bagiau a ganiateir yn is na hediadau rhestredig (1).	Hyd at 3 marc am ddisgrifio. Dylid rhoi marciau am lefel y manylder **3 marc**
5 (c)	**Lefel 1** Bydd mwy o gystadleuaeth (1). **Lefel 2** Bydd mwy o gystadleuaeth felly bydd angen iddynt edrych ar ffyrdd o gadw'u cwsmeriaid drwy ostwng prisiau neu gyflwyno cynnyrch a gwasanaethau fel eu bod naill ai'n rhatach neu'n cynnig gwell gwasanaeth o lawer (3). **Lefel 3** Mae'r cwmni'n adnabyddus am ansawdd felly mae'n anodd gostwng prisiau a chynnal yr ansawdd. Maen nhw'n edrych ar gwsmeriaid gwahanol. Yn y gorffennol gallen nhw fod wedi denu cwsmeriaid gyda phrisiau uwch ond nawr ni allant. Gallant sefydlu cwmni awyrennau 'di-lol' arall fel mae British Midland wedi'i wneud a defnyddio hwnnw am y math o gyrchfan lle mae'r cwsmer yn sensitif i brisiau. Gallent hefyd ganolbwyntio ar ansawdd eu gwasanaeth a defnyddio hynny wrth hyrwyddo (5) ac un am e.e.	**Lefel 1** 1–2 farc am ymatebion sylfaenol sy'n disgrifio'n bennaf **Lefel 2** 3–4 marc am beth rhesymu **Lefel 3** 5–6 marc am egluro manwl Hyd at 2 farc ar gael am enghreifftiau priodol a ddefnyddir i gefnogi eu hatebion **8 marc**
6 (a)	Dylid derbyn unrhyw enghraifft briodol. Gallai'r rhain ymwneud â materion economaidd-gymdeithasol, technolegol, datblygu cynnyrch, anghenion cwsmeriaid sy'n newid. E.e. Mae gwersylloedd gwyliau wedi newid ers Butlins a nawr mae Center Parcs a'r enw ar y rhain yw pentrefi gwyliau.	Hyd at 2 farc am ddisgrifio enghraifft ddiweddar. 1 marc am nodi ac 1 marc am ddisgrifio **2 farc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
6 (b)	**Lefel 1** Mae gan Butlins yr un math o gyfleusterau â CenterParcs nawr gyda phyllau nofio dan do achos mae angen iddynt gystadlu â nhw. **Lefel 2** Bu newidiadau mewn gwersylloedd gwyliau yn yr 20 mlynedd diwethaf. Dechreuodd Butlins a Pontins ddechrau colli cwsmeriaid ac yn y pen draw gwnaethon nhw lawer o newidiadau a galw eu hunain yn bentrefi gwyliau a chyflwyno cynnyrch newydd fel pyllau nofio dan do. Roedd angen iddyn nhw wneud hyn oherwydd bod Center Parcs yn dod yn boblogaidd ac roedd ganddyn nhw gynnyrch tebyg. **Lefel 3** Mae'r newidiadau yn y cynnyrch a'r gwasanaethau sydd ar gael mewn canolfannau gwyliau neu bentrefi gwyliau wedi bod yn digwydd ers dros 20 mlynedd ac nid datblygiad diweddar yn unig yw e. Dydy hi ddim yn eglur i ba raddau y gellir gwneud unrhyw newidiadau pellach. Er bod Center Parcs yn bwriadu ehangu gyda pharciau newydd, mae Butlins yn aros yn yr unfan. Mae'r diwydiant eisoes yn ymateb i anghenion y cwsmer sy'n newid drwy ddarparu yn y sector llety'r lefel o ansawdd y mae pobl yn ei chael wrth deithio dramor ond mae'n annhebygol y gall Butlins barhau i gystadlu â hediadau rhad sy'n cynnig profiadau tebyg i lety sy'n cynnwys pob dim dramor. Mae llawer o bentrefi gwyliau'n dal i fod yn fwy traddodiadol i ateb anghenion cwsmeriaid sydd eisiau math traddodiadol o wyliau.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion heb fanylder sydd â pheth rhesymu **Lefel 2** 3–4 marc am ddadansoddi **Lefel 3** 5–6 marc am ymatebion wedi'u datblygu gyda dadansoddi manwl a chyson **6 marc**
7 (a)	A Darparwyr llety B Cwmnïau teithio C Trefnwyr teithiau	1 marc am bob ateb cywir **3 marc**
7 (b)	Mae cwmni teithio'n pecynnu elfennau gwyliau at ei gilydd ac yn eu gwerthu i'r cwsmer.	Hyd at 2 farc am ddisgrifiad o'r rôl **2 farc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
7 (c)	e.e. Thomson, TUI, First Choice, Airtours, MyTravel, Thomas Cook neu unrhyw ateb priodol arall	1 marc am ateb cywir **1 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
7 (ch)	Gwyliau pecyn (1) gan gynnwys yr hediad a'r llety (1). Gwasanaeth cynrychiolydd (1). Tripiau (1) y gellir eu bwcio ymlaen llaw (1) neu eu bwcio drwy'r cynrychiolydd yn y cyrchfan (1). Llogi car (1)	Hyd at 3 marc am ddisgrifio. Rhoddir marciau ychwanegol am fanylder wrth ddisgrifio neu amrediad o gynnyrch **3 marc**
8 (a)	Pan fydd un neu fwy o gwmnïau'n uno (1) neu pan fydd un yn cymryd un arall drosodd (1) neu un yn sefydlu un arall (1).	Hyd at 2 farc ar gael am y manylder yn y disgrifio **2 farc**
8 (b)	Mae TUI (1) yn berchen Thomson Holidays, cwmni gwyliau (1) a Britannia sydd yn gwmni awyrennau siarter (1) a Lunn Poly sy'n drefnwyr teithiau (1).	Hyd at 4 marc ar gael am enghraifft. Rhoddir marciau ychwanegol am fanylder wrth ddisgrifio **4 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
8 (c)	**Lefel 1** Gallan nhw gynyddu eu cyfran marchnad a gwerthu mwy o hediadau (1). **Lefel 2** Gallen nhw sefydlu trefnwyr teithiau fel mai nhw sy'n gwerthu eu hediadau yn hytrach na chystadleuydd a gallant sefydlu cwmni teithiau sy'n defnyddio eu hediadau am y pecyn fel nad oes rhaid dibynnu ar bobl sy'n bwcio'r hediad yn unig.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol heb fanylder ac sydd â pheth rhesymu **Lefel 2** 3–4 marc am ddadansoddi
	Lefel 3 Mae manteision i Universal achos gyda'r gystadleuaeth o'r cwmnïau hedfan di-lol gallen nhw golli cwsmeriaid felly mae angen iddyn nhw ddod o hyd i ffyrdd newydd o werthu eu hediadau ac wrth gael eu cadwyn eu hunain o drefnwyr teithiau gallant hyrwyddo eu hediadau a chael comisiwn wrth werthu hediadau eu cystadleuwyr. Drwy gael eu cwmnïau teithio eu hunain gallant neilltuo rhywfaint o seddi ar bob hediad ar gyfer pecynnau. Byddai marchnad o bobl sydd eisiau gwyliau o ansawdd ond byddai'n debygol o olygu bod eu prisiau'n ddrutach na rhai'r cystadleuwyr felly byddai'n hanfodol cael y trefnwyr teithiau i hyrwyddo'r gwyliau newydd yn effeithiol. Rhaid iddynt ystyried bod llawer o gystadleuaeth sydd wedi hen sefydlu yn sector y cwmnïau teithio ac mae'n debyg y bydd hi'n ddwy flynedd cyn iddynt weld manteision ariannol ond byddai angen gwario/buddsoddi llawer o arian i ddechrau. Efallai byddai'n well iddynt fynd am integreiddio llorweddol a sefydlu eu cwmni hedfan di-lol eu hunain neu gynnig eu seddi i gwmnïau teithio sydd wedi hen sefydlu.	**Lefel 3** 5–6 marc am ymatebion wedi'u datblygu gyda dadansoddi manwl a chyson **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
9 (a)	Mis Ebrill	1 marc am ateb cywir **1 marc**
9 (b)	Mis Mehefin	1 marc am ateb cywir **1 marc**
9 (c)	**Lefel 1** Mae gwyliau ysgol a Wimbledon (1). **Lefel 2** Mae'r Pasg ym mis Ebrill felly mae pobl yn aros yn hirach achos y gwyliau. Roedd Jiwbili'r Frenhines ym mis Mehefin felly roedd llawer o ddigwyddiadau ledled y wlad i ddenu ymwelwyr tramor ac mae'r teulu brenhinol yn apelio at ymwelwyr tramor (3).	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol neu nodi digwyddiadau **Lefel 2** 3–4 marc am eglurhad manwl sy'n cysylltu â'r ymwelwyr tramor **4 marc**
9 (ch)	**Lefel 1** Mae llai o ymwelwyr yn y chwarter cyntaf na'r ail chwarter a llai o enillion na'r ail chwarter ond mwy o enillion i bob ymweliad mewn cyfrannedd (2). **Lefel 2** Mae 6210 o ymweliadau gan drigolion tramor a 15150 o ymweliadau gan drigolion y DU felly bron i dair gwaith cymaint. Mae'r enillion yn 2850 i 6810 sydd ddim yn dair gwaith yn fwy'n hollol felly er bod mwy o drigolion y DU yn ymweld maen nhw'n gwario llai ar bob ymweliad na rhai tramor (3).	**Lefel 1** 1-2 am atebion sylfaenol **Lefel 2** 3-4 am eglurhad manwl sy'n cysylltu â chyfrifiadau penodol **4 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
9 (d)	**Lefel 2** Roedd ffigurau tebyg ar ddiwedd y ddau. Roedd yr amrywiad mwyaf gydol y flwyddyn o Orllewin Ewrop Dangosodd Gogledd America gwymp ar ôl mis Medi – yn gysylltiedig â Medi 11eg ond nid yw'n ymddangos yn arwyddocaol ond digwyddodd yn syth. Roedd cwymp sylweddol gyda Gorllewin Ewrop ond yn llawer mwy diweddar ac roedd lefelau uchel o gynnydd ym mis Ebrill a Mehefin a gyfrannodd yn fwyaf arwyddocaol i'r ffigurau cyffredinol. Mae Gogledd America'n bellach i ffwrdd ac mae eu ffigurau nhw'n llawer llai ond maen nhw'n aros yn hirach fwy na thebyg ac er bod mwy o Ewropeaid mae mwy o wledydd ac mae'n debygol nad ydyn nhw'n aros cyn hired.	**Lefel 1** 1–2 farc am ddisgrifio data a godwyd o dablau **Lefel 2** 3–5 marc am ddadansoddi'n ymwneud â digwyddiadau a'r ardal y daeth yr ymwelydd ohoni **5 marc**

DYRANIAD MARCIAU'R AMCANION ASESU

Cwestiwn	AA1	AA2	AA3	AA4	Cyfanswm y marciau
1 (a)	1				**1**
1 (b)		2			**2**
2		6			**6**
3 (a)				6	**6**
3 (b)		6			**6**
3 (c) i)	3				**3**
3 (c) ii)			6		**6**
4 (a)	1				**1**
4 (b)	1				**1**
4 (c)	1				**1**
5 (a)	2				**2**
5 (b)	3				**3**
5 (c)		6	2		**8**
6 (a)		2			**2**
6 (b)			6		**6**
7 (a)	3				**3**
7 (b)	2				**2**
7 (c)		1			**1**
7 (ch)	3				**3**
8 (a)	2				**2**
8 (b)	4				**4**
8 (ch) (c)			6		**6**
9 (a)				1	**1**
9 (b)				1	**1**
9 (c)				4	**4**
9 (ch)				4	**4**
9 (d)				5	**5**
Cyfanswm	**26**	**23**	**20**	**21**	**90**
%	**30**	**25**	**22**	**23**	**100**

Uned 5: Teithio'n Ddiogel

Cynllun marcio

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
1 (a) i)	Awdurdod Hedfan Sifil (1) sector cyhoeddus (1) sefydlwyd gan Ddeddf Hedfan Sifil (1) mae'n trwyddedu awyrennau, cwmnïau hedfan a chriwiau (1), yn gyfrifol am reoli'r awyr uwchben y DU (1) mae'n rhoi/cyhoeddi ATOLs (1).	1 marc am bob gosodiad perthnasol. Hyd at 4 marc **4 marc**
1 (a) ii)	Cymdeithas Trefnwyr Teithiau Prydain (1) cymdeithas masnachu (1) gall trefnwyr teithiau a chwmnïau teithio fod yn aelodau (1) gosod lleiafswm o safonau perfformiad (1) drwy Godau Ymddygiad (1) hefyd system bondio (1).	1 marc am bob gosodiad perthnasol. Hyd at 4 marc **4 marc**
1 (b)	**Lefel 1** Mae un yn edrych ar ôl teithio yn yr awyr a threfnwyr teithiau yw'r llall. **Lefel 2** Mae'r Awdurdod Hedfan Sifil yn y sector cyhoeddus ac mae'n rheoli unrhyw gorff sy'n ymwneud â theithio yn yr awyr. Cymdeithas masnachu yw ABTA felly dim ond y trefnwyr teithiau a'r cwmnïau teithio hynny sy'n dewis bod yn aelodau sy'n cael eu rheoli gan ABTA. Mae gan y ddau gorff system bondio.	**Lefel 1** 1–2 farc am osodiadau sylfaenol neu os yw'r tebygrwydd a'r gwahaniaethau'n aneglur **Lefel 2** 3–4 marc lle mae'r tebygrwydd a'r gwahaniaethau wedi'u nodi'n eglur **4 marc**

<table>
<tr><th>Cwestiwn</th><th>Ateb enghreifftiol</th><th>Dyraniad marciau</th></tr>
<tr><td>2</td><td>Lefel 1
Mae ABTA yn adnabyddus.
Lefel 2
Mae ABTA yn adnabyddus ymysg y cyhoedd a bydd pobl eisiau bwcio gyda threfnydd teithiau sy’n aelod o ABTA achos bod rhaglenni fel ‘Pacio’ / ‘Holiday’ yn dweud wrthyn nhw am edrych am hyn.
Lefel 3
Mae ABTA yn gymdeithas fasnachu i drefnwyr teithiau felly wrth ymuno bydd yn rhan o ‘glwb’ lle mae aelodau’n edrych ar ôl eu buddiannau eu hunain. Mae ABTA wedi hen sefydlu ac mae iddo enw da am ansawdd a hefyd am amddiffyn pobl yn ariannol. Bydd y system bondio’n sicrhau pobl bod eu harian yn ddiogel a’u bod yn cael gwasanaeth da. Fel corff annibynnol gallant gynnig gwasanaethau fel hyfforddi a fyddai’n llawer rhy ddrud.</td><td>Lefel 1
1–2 farc am atebion sylfaenol sy’n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol
Lefel 2
3–4 marc am ryw eglurhad a chysylltiad â’r senario
Lefel 3
5–6 marc am eglurhad manwl a chyswllt eglur â’r senario

6 marc</td></tr>
</table>

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3	**Lefel 1** Mae rhywun yno y gallant drafod pethau â nhw i wneud yn siŵr mai dyma'r gwyliau iawn. **Lefel 2** Byddant yn cael gwasanaeth da gan y trefnwyr teithiau a bydd y trefnwyr yn treulio'r amser yn chwilio am y fargen orau. Hefyd os yw'r trefnydd teithiau'n aelod o ABTA bydd bond ganddo. **Lefel 3** Pan fyddwch yn bwcio gwyliau dros y rhyngrwyd ond mae'r hediadau ar wahân i'r llety nid ydych wedi bwcio pecyn felly nid oes dim i'ch amddiffyn yn ariannol os yw'r cwmni hedfan neu'r gwesty'n mynd i'r wal. Os ydych yn bwcio drwy drefnydd mae'n debygol o fod yn becyn a chan ei fod yn becyn hedfan bydd gan y cwmni teithiau ATOL felly byddwch wedi cael eich amddiffyn yn ariannol.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol **Lefel 2** 3–4 marc am beth eglurhad a chysylltiad â'r senario **Lefel 3** 5–6 marc am eglurhad manwl a chysylltiad eglur â'r senario **6 marc**
4 (a)	Ni all roi gwybodaeth ffug neu gamarweiniol am natur, ansawdd neu werth (1) nwyddau neu wasanaethau (1). Mae'n ymwneud â disgrifiadau ffug neu gyflenwi nwyddau gyda disgrifiad ffug (1).	1 marc am bob gosodiad perthnasol. Hyd at 4 marc **4 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
4 (b)	**Lefel 1** Mae'r wybodaeth anghywir yn eu llyfrynnau ac ni ddylai staff roi gwybodaeth nad yw'n gywir. **Lefel 2** Mae'n rhaid iddyn nhw hyfforddi'r staff ei gyd fel eu bod yn deall beth mae'n ei olygu i roi gwybodaeth anghywir a sut gall hyn ddigwydd, yn enwedig wrth geisio gwerthu gwyliau. Mae hyn hefyd yn wir am hysbysebu, rhaid gwneud yn siŵr ei fod yn gywir. **Lefel 3** Rhaid i'r holl wybodaeth y maen nhw'n ei defnyddio fod yn gywir neu byddant yn torri'r gyfraith. Gallent nid yn unig orfod mynd gerbron llys ond hefyd byddant yn cael cyhoeddusrwydd gwael a allai atal pobl rhag bwcio gyda nhw. Byddan nhw'n gwirio'r wybodaeth maen nhw'n ei chael gan westai a chwmnïau hedfan ac eraill maen nhw'n cael gwasanaethau ganddyn nhw. Mae cynrychiolwyr yn llenwi rhestri gwirio gwestai i gadarnhau bod gwybodaeth yn y llyfryn yn gywir. Felly maen nhw'n gwybod nad ydyn nhw'n rhoi gwybodaeth ffug gan wybod hynny, er na all hyn fod yn amddiffyniad cyfreithiol. Maen nhw hefyd yn gorfod sicrhau os oes newidiadau'n digwydd ar ôl cyhoeddi llyfrynnau, bod gwybodaeth yn cael ei rhoi i gwsmeriaid. Mae hyn yn digwydd naill ai drwy lythyrau at gwsmeriaid sydd wedi archebu gwyliau'n barod neu drwy negeseuon a rhoi eu gwneud adeg y bwcio. Gyda hyn maen nhw'n dibynnu ar fod y trefnydd teithiau'n trosglwyddo'r neges ond dyma'r unig beth y gallant ei wneud.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol **Lefel 2** 3–4 marc am beth dadansoddi a chysylltiad â'r senario **Lefel 3** 5–6 marc am ddadansoddi cyson a chysylltiad eglur â'r senario **6 marc**
5 (a)	*Clefyd*: o bigiadau gan fosgitos (1) fel arfer rhwng machlud a gwawr (1) mae'r symptomau'n cynnwys twymyn (1).	Hyd at 4 marc am ddisgrifiad o falaria **4 marc**
5 (b)	*Rhagofalon*: tabledi (1) wedi'u cymryd ymlaen llaw ac yn ystod yr arhosiad (1) defnyddio rhwydi ac eli gwrthyrru pryfed (1).	Hyd at 3 marc am ddisgrifio sut mae ei rwystro **3 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
5 (c)	**Lefel 1** Dylai'r trefnydd teithiau fod wedi dweud wrthyn nhw am y fisas felly gall fynd â nhw i'r llys. **Lefel 2** Mae Cyfarwyddeb yr Undeb Ewropeaidd yn dweud y dylai'r trefnydd roi gwybodaeth am ofynion pasborts, fisas ac iechyd felly'n gyfreithiol gall fynd â'r trefnwyr teithiau i'r llys. **Lefel 3** Mae Cyfarwyddeb yr Undeb Ewropeaidd yn dweud y dylid rhoi gwybod i deithwyr am ofynion pasborts, fisas ac iechyd. Dylai'r cwmni teithiau fod wedi gwneud hyn. Efallai na ddarllenodd y teithiwr y rhan berthnasol o'r llyfryn. Dylai'r trefnwyr teithiau fod wedi pwysleisio hyn. Os oedd yn y llyfryn gallai'r trefnwyr teithiau ddadlau bod y cwsmer wedi arwyddo'r ffurflen bwcio.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol **Lefel 2** 3–4 marc am beth eglurhad a chysylltiad â'r senario **Lefel 3** 5–6 marc am eglurhad manwl a chysylltiad eglur â'r senario **6 marc**
5 (ch)	**Lefel 1** Dylent wneud yn siŵr bod eu staff i gyd yn rhoi'r wybodaeth gywir i'r cwsmer. **Lefel 2** Dylent wneud yn siŵr fod y staff i gyd yn cael eu hyfforddi ynghylch yr wybodaeth maen nhw'n disgwyl ei rhoi i gwsmeriaid a ble gallant ddod o hyd i'r wybodaeth fel nad yw cwsmer yn gorfod dioddef. **Lefel 3** Dylent sefydlu system sy'n sicrhau bod yr holl wybodaeth angenrheidiol yn cael ei throsglwyddo i deithiwr a bod hyn yn cael ei ddogfennu. Dylai fod rhestr wirio lle gallant gofnodi'r wybodaeth a roddwyd a dylid gofyn i'r teithiwr ei arwyddo. Efallai bydd angen hyfforddi staff ynghylch pwysigrwydd hyn a ble i ddod o hyd i wybodaeth.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol **Lefel 2** 3–4 marc am beth eglurhad a chysylltiad â'r senario **Lefel 3** 5–6 marc am eglurhad manwl a chysylltiad eglur â'r senario **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
6 (a)	**Lefel 1** Symud pobl allan o'r gwesty. **Lefel 2** Trefnu cludiant er mwyn gallu symud pobl allan o'r gwesty i lety diogel. **Lefel 3** Mae'n dibynnu ar faint o amser sydd ar gael a'r llety arall sydd ar gael. Efallai fod rhaid i'r gwesty sicrhau bod pobl yn ddiogel ar y safle. Bydd hyn yn golygu cysylltu'n uniongyrchol â nhw a dweud wrthynt am aros yn eu hystafelloedd. Gall olygu rhoi basged o fwyd a diod iddynt ar gyfer eu hystafell. Efallai bydd rhaid symud y rhai ar loriau uchel i ystafelloedd cyhoeddus ar y llawr gwaelod. Os ydynt yn symud pobl allan bydd rhaid iddynt ddod o hyd i lety a chludiant addas. Gallai hynny fod yn anodd dod o hyd iddo.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol **Lefel 2** 3–4 marc am beth eglurhad a chysylltiad â'r senario **Lefel 3** 5–6 marc am eglurhad manwl a chysylltiad eglur â'r senario **6 marc**
6 (b)	E.e. rhyfeloedd, streiciau, aflonyddwch sifil, ymosodiadau gan derfysgwyr, trychinebau naturiol.	1 marc am bob ateb cywir **3 marc**
6 (c)	Rhaid i'r sefyllfa fod yn briodol ac yn realistig Rhaid i'r ffordd y deliodd y diwydiant â'r sefyllfa fod yn briodol ac yn realistig.	Hyd at 3 marc am ddisgrifio'r sefyllfa. Dylid rhoi marciau am lefel y manylder Hyd at 6 marc am ddadansoddi sut deliwyd â'r sefyllfa **Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol **Lefel 2** 3–4 marc am beth dadansoddi a rhyw gysylltiad â sefyllfa argyfwng **Lefel 3** 5–6 marc am ddadansoddi manwl a chysylltiad amlwg â sefyllfa argyfwng **9 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
7	E.e. Swyddfa Is-gennad Prydain (1). Gall roi pasborts newydd (1) trefnu cyllid os oes angen aros am fwy o amser (1).	1 marc am y corff priodol Hyd at 2 farc am fanylion am y corff **3 marc**
8 (a)	Pasbort (1) sydd mewn grym am chwe mis (1) fisa (1) am gyfnod priodol sydd mewn grym (1) tystysgrif y dwymyn felen (1).	1 marc am bob gosodiad cywir Hyd at uchafswm o 4 marc **4 marc**
8 (b)	**Lefel 1** Os nad ydynt yn ei wirio'n iawn bydd rhywun yn mynd ar yr awyren heb y ddogfennaeth gywir. **Lefel 2** Gallen nhw gael eu hatal rhag mynd ar yr awyren neu gallen nhw gael eu hatal rhag mynd i'r wlad arall a byddan nhw'n cwyno. **Lefel 3** Cyfrifoldeb y cwmni hedfan yw gwirio'r holl ddogfennaeth ac os yw rhywun yn mynd ar yr awyren heb y pasbort a'r fisa cywir bydd y cwmni hedfan yn cael ei ddirwyo ac yn gorfod talu am hediad y teithiwr adref. Fel asiant i'r cwmni hedfan, mae'r asiantaeth trafod ar y tir yn debygol o fod wedi torri'i chytundeb ac yn y pen draw gallai golli'r cytundeb.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol yn bennaf **Lefel 2** 3–4 marc am beth dadansoddi **Lefel 3** 5–6 marc am ddadansoddi manwl a chyson **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
8 (c)	**Lefel 1** Allan nhw ddim mynd ar yr awyren heb gerdyn byrddio ac allan nhw ddim mynd drwy'r adran ddiogelwch. **Lefel 2** Mae'r cerdyn byrddio'n rhoi mynediad iddynt i'r rhan lle mae'r awyrennau. Dim ond y rhai sydd â cherdyn byrddio all fynd trwodd felly mae'n ffurf dda ar ddiogelwch. Mae'n gwarchod y teithwyr gan na all pobl sydd heb un fynd trwodd. **Lefel 3** Er mwyn cael cerdyn byrddio rhaid i chi ddangos pasbort a fisa a rhaid bod gennych docyn. Rydych chi wedi mynd drwy wiriadau diogelwch yn barod felly rydych yn gwybod yn iawn na chewch broblem wrth fyrddio'r awyren. Mae hefyd yn gwarchod eraill gan ei fod yn cyfyngu ar y mannau lle gall pobl fynd mewn maes awyr ac mae rhai mannau lle mai pobl sydd â cherdyn byrddio'n unig a all fynd iddynt a chan fod y bobl hyn wedi mynd drwy wiriadau diogelwch yn barod wrth gofrestru mae'n fwy diogel i bawb.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n gywir yn bennaf **Lefel 2** 3–4 marc am wybodaeth gywir gyda pheth asesu **Lefel 3** 5–6 marc ymatebion wedi'u datblygu gydag asesu manwl **6 marc**

DYRANIAD MARCIAU'R AMCANION ASESU

Cwestiwn	AA1	AA2	AA3	AA4	Cyfanswm y marciau
1 (a)	8				**8**
1 (b)	4				**4**
2		6			**6**
3		6			**6**
4 (a)	4				**4**
4 (b)		3	3		**6**
5 (a)	4				**4**
5 (b)	3				**3**
5 (c)				6	**6**
5 (ch)				6	**6**
6 (a)		6			**6**
6 (b)	3				**3**
6 (c)			9		**9**
7	3				**3**
8 (a)		4			**4**
8 (b)			6		**6**
8 (c)				6	**6**
Cyfanswm	**29**	**25**	**18**	**18**	**90**
%	**33**	**27**	**20**	**20**	**100**

Uned 7: Thristiaeth Gyfrifol

Cynllun marcio

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
1 (a) i)	Sector cyhoeddus – un o'r canlynol: Awdurdod Lleol, Biwro Twristiaeth Brillington neu Fwrdd Croeso'r Gogledd Orllewin (North-West Tourism) (1). Sector preifat — un o'r canlynol: Biwro Twristiaeth, Cymdeithas Gwestywyr Brillington, corff adloniant o'r enw 'Byd y Môr'. Cymdeithas Gwestywyr Brillington, Brillington, corff adloniant o'r enw 'Byd y Môr'.	1 marc am bob corff cywir 1 marc am bob corff cywir **2 farc**
1 (a) ii)	Mae cyrff sector preifat yn gweithredu'n bennaf er mwyn gwneud elw i'w fuddsoddi yn y cwmni (1) tra bo cyrff sector cyhoeddus yn cefnogi twristiaeth drwy roi grantiau (2).	1 marc am bob sylw sylfaenol a wneir 2 farc lle mae'r ddau sector wedi'i drafod a lle nodir gwahaniaeth eglur **2 farc**
1 (a) iii)	Darparu swyddi (1). Gwneud arian (1). Gwella'r economi (1). Creu gwaith yn lleol (2). Creu mewnfuddsoddi i'r economi leol (2).	1 marc am un amcan economaidd addas 2 farc os yw wedi'i eirio'n gywir fel amcan a/neu os defnyddir terminoleg **2 farc**
1 (b) i)	**Lefel 1** Datblygu gwarchodfa natur ar y corsydd (1). **Lefel 2** Datblygu amgueddfa am hanes y porthladd a throi'r hen longau'n atynfeydd ar y dŵr a allai fod â theithiau addysgol (3). **Lefel 3** Datblygu amgueddfa wedi'i seilio ar ddatblygiad y ddinas fel porthladd. Gallai fod gan yr amgueddfa arddangosfeydd gwahanol gan gynnwys arddangosfa ryngweithiol ar hanes y fasnach gaethweision, modelau o longau a delweddau o'r diwydiant adeiladu llongau a mewnforio/allforio nwyddau. Gellid cyflogi cyn-weithwyr yn y dociau i wisgo gwisgoedd arbennig neu roi teithiau tywys gan y byddent yn wybodus am yr ardal (6). Enghreifftiau addas eraill: teithiau tywys o'r harbwr yn ymweld â gwahanol adeiladau, troi'r llongau'n atyniad i ymwelwyr neu amgueddfa fyw.	Hyd at 6 marc am bob cynnig datblygu. **Lefel 1** 1–2 farc am ddisgrifiadau sylfaenol sy'n ddamcaniaethol a heb fanylder/ heb gysylltiad eglur â hanes a threftadaeth y porthladd **Lefel 2** 3–4 marc am ddisgrifiadau manwl a pheth cysylltiad â hanes a threftadaeth y porthladd **Lefel 3** 5–6 marc am ddisgrifiadau manwl wedi'u cysylltu'n eglur â thema'r dreftadaeth Forwrol **12 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
1 (b) ii)	Bydd yr Awdurdod Lleol (1) yn rhoi caniatâd cynllunio ac o bosibl grant bychan tuag at y datblygiad twristiaeth (1). Bydd y grŵp sector gwirfoddol 'Grŵp Gweithredu Achub Corsydd Brillington' (1) yn lobïo'r Awdurdod Lleol i sicrhau bod y Bartneriaeth yn dylunio ac yn datblygu'r datblygiad twristiaeth mewn ffordd sy'n gyfeillgar i'r amgylchedd. Byddan nhw'n dod i gyfarfodydd cyhoeddus i ddweud wrth y datblygwyr am unrhyw bryderon sydd ganddynt (2).	Am bob asiant a nodir (uchafswm o 3 marc). Hyd at 3 marc 1 marc am yr asiant a hyd at 2 farc am y rôl 1 marc am egluro'r rôl yn sylfaenol a 2 farc am ei hegluro'n fanwl **6 marc**
1 (b) iii)	**Lefel 1** Bydd y ganolfan i ymwelwyr wedi'i gwneud o ddefnyddiau sy'n gweddu i'r harbwr a bydd pobl leol yn cael eu cyflogi (2). **Lefel 2** Bydd y ganolfan i ymwelwyr yn cael ei chodi o ddefnyddiau lleol a hynny'n golygu bod y datblygiad yn cydweddu â'r corsydd. Felly bydd effeithiau amgylcheddol negyddol yn cael eu lleihau. Bydd pobl ddi-waith leol yn cael hyfforddiant i ddod yn dywyswyr fel bod eu henillion yn aros yn yr ardal leol (5). **Lefel 3** Gellid troi adeiladau sydd yno'n barod fel siediau'r rheilffordd yn ganolfan i ymwelwyr fel bod adeiladau presennol yn cael eu defnyddio fel nad oes gormod o effaith ar yr amgylchedd. Ym mhrosiect adfywio porthladd Bryste digwyddodd hyn hefyd gyda'r hen sied reilffordd yn dod yn amgueddfa wyddoniaeth ymarferol ond yn yr adeilad oedd yno'n barod. Mae'r datblygiad hwn yn cefnogi egwyddorion twristiaeth gyfrifol yn llawn gan mai ychydig iawn yw'r effaith ar yr amgylchedd ac wrth dirlunio o gwmpas yr adeiladau, caiff ei wella. Bydd pobl leol yn cael eu hyfforddi i fod yn dywyswyr fel y gallan nhw gynnig am waith yn y ganolfan – bydd eu henillion yn aros yn yr ardal leol felly bydd llai o effeithiau economaidd negyddol (8) – un enghraifft fanwl.	**Lefel 1** 1–3 marc Eglurhad sylfaenol yn cael ei wneud i gefnogi'r datblygiad **Lefel 2** 4–6 marc Eglurhad manwl wedi'i gysylltu'n eglur â'r datblygiad, mae'n bosib y ceir cyfeirio at enghreifftiau **Lefel 3** 7–8 marc Sawl eglurhad manwl wedi'u cysylltu'n eglur â'r datblygiad. Sylw gwerthusol mewn perthynas â thwristiaeth gyfrifol, mae'r defnydd o enghreifftiau yn cefnogi hyn. Gydag enghraifft/enghreifftiau cefnogol yn unig y rhoddir marciau ar Lefel 3 **8 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
1 (c) i)	Enghraifft: Asiantau: Ffrindiau corsydd Brillington a Chymdeithas y Gwestywyr (1). **Lefel 1** Fyddai 'Cyfeillion corsydd Brillington' ddim eisiau i'r gwestai gael eu codi gerllaw gan y bydden nhw'n dinistrio'r bywyd gwyllt (1) ond mae cwmni'r gwesty eisiau dod yma er mwyn codi llety ac elwa ar gael ymwelwyr yn aros yno (3). **Lefel 2** Mae Cymdeithas Gwestywyr Brillington eisiau gwneud elw drwy godi ei gwestai gerllaw'r Corsydd – mae'r amcan hwn yn gwrthdaro â 'Cyfeillion corsydd Brillington' oherwydd mae eu gwrthwynebiad nhw'n un amgylcheddol yn hytrach na masnachol – maen nhw eisiau gweld y lle'n aros fel y mae yn ei gyflwr naturiol fel nad yw cynefinoedd bywyd gwyllt yn cael eu heffeithio gan y datblygiadau (5).	1 marc am nodi dau asiant priodol **Lefel 1** 1–3 marc am eglurhad sylfaenol sy'n ddamcaniaethol heb fanylion neu sy'n ymwneud â'r gwrthdaro'n unig **Lefel 2** 4–6 marc am eglurhad manwl sy'n ymwneud â'r astudiaeth achos a'r amcanion sy'n gwrthdaro rhwng asiantau priodol **7 marc**
1 (c) ii)	**Lefel 1** Petai'r ddau asiant yn eistedd i lawr mewn cyfarfod i lunio cynllun (1). Cyn y gallai unrhyw ddatblygiad ddigwydd byddai angen i'r ddau asiant gwrdd i drafod sut gallai'r ddwy ochr gyrraedd eu hamcanion ac felly drwy weithio gyda'i gilydd gallent ddatrys eu gwahaniaethau (3). **Lefel 2** Petai'r ddau asiant yn cael cyfarfod cynllunio ar y cyd lle byddai modd clywed pwyntiau 'Cyfeillion corsydd Brillington' yna gallai Cymdeithas y Gwestywyr ymateb i'r rhain a'u cynnwys yn eu cynllunio e.e. defnyddio sgriniau, tirlunio er mwyn cuddio'r gwesty, adeiladu pan nad yw'n dymor mudo e.e. (5). Marciau llawn lle mae cyfeiriad at ddatrys amcanion sy'n gwrthdaro – mae hynny'n golygu wedyn bod y ddau asiant yn fodlon achos mae Cymdeithas y Gwestywyr yn dal i allu bwrw ati a chael cyfle i wneud elw ac mae 'Cyfeillion corsydd Brillington' yn gweld bod eu pryderon yn cael sylw a bod y corsydd yn cael eu diogelu (6).	**Lefel 1** 1–3 marc am awgrymiadau sylfaenol sy'n ddamcaniaethol a heb fanylder. Mae'n datrys y gwrthdaro'n hytrach nag ymwneud â gwahanol amcanion. **Lefel 2** 4–6 marc am awgrymiadau manwl wedi'u cysylltu'n eglur â Chorsydd Brillington a'r ddau asiant sydd ynghlwm wrth y mater a sut mae datrys sefyllfa lle mae amcanion sy'n gwrthdaro **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
2 (a) i)	Cyfnod archwilio (1).	1 marc nodi'r cyfnod yn gywir **1 marc**
2 (a) ii)	Mae agwedd pobl leol yn gadarnhaol tuag at dwristiaeth (1). Nifer fach o ymwelwyr yn cyrraedd (1). Chwilio am gyrchfannau 'heb eu difetha' (2). Nifer fach o ymwelwyr yn cyrraedd (1) ychydig o effeithiau negyddol sy'n cael eu creu (2).	1 marc am sylw sylfaenol 2 farc am sylw manwl neu ddau sylw sylfaenol **2 farc**
2 (a) iii)	**Lefel 1** Gallai pobl leol gael swyddi yn y diwydiant twristiaeth a gwneud arian o hyn (1) gallai'r arian o dwristiaeth gael ei roi 'nôl yn yr economi leol (2). **Lefel 2** Effaith economaidd gadarnhaol fyddai pobl leol yn gosod ystafelloedd yn eu cartrefi neu wrth i amser fynd rhagddo, gwaith i bobl leol mewn twristiaeth, e.e. adeiladu gwestai. Gallai hyn fod yn anuniongyrchol e.e. ffermwyr yn gallu gwerthu eu nwyddau i westai a gosod stondinau i werthu'n uniongyrchol i dwristiaid sy'n hunanarlwyo (5). **Lefel 3** Effaith economaidd gadarnhaol fyddai cyflogaeth/gwaith uniongyrchol i bobl leol mewn twristiaeth, e.e. adeiladu gwestai ac isadeiledd ac amrediad o swyddi mewn gwestai a chyflogaeth/gwaith anuniongyrchol e.e. ffermwyr yn gallu gwerthu eu cynnyrch i westai a gosod stondinau i werthu'n uniongyrchol i dwristiaid sy'n hunanarlwyo. Effaith ddiwylliannol gymdeithasol fyddai rhannu cysylltiad diwylliannol yn gadarnhaol e.e. dysgu am wahanol draddodiadau yn y gyrchfan.	**Lefel 1** 1–3 marc Disgrifiadau sylfaenol o effeithiau cadarnhaol, efallai o'r un math i gyd **Lefel 2** 4–6 marc Disgrifiad manwl o effeithiau cadarnhaol. Gellir cael marciau llawn am fod y cyfan o'r un math e.e. economaidd **Lefel 3** 7–8 marc Disgrifiadau manwl am fwy nag un math o effaith e.e. economaidd a diwylliannol gymdeithasol **8 marc**
2 (b) i)	Cyfnod dirywio (1).	1 marc am nodi'r cyfnod yn gywir **1 marc**
2 (b) ii)	Niferoedd y twristiaid yn dirywio (1) oherwydd cyflwr gwael yr amgylchedd sy'n eu hatal rhag dod (2). Gall fod drwgdeimlad rhwng pobl leol a thwristiaid. Mae effaith amgylcheddol sylweddol wedi arwain at ddirywiad yn nifer y twristiaid (2).	1 marc am reswm sylfaenol 2 farc am reswm manwl neu wedi'i gysylltu'n eglur â'r cyfnod dirywio **2 farc**

<table>
<tr><th>Cwestiwn</th><th>Ateb enghreifftiol</th><th>Dyraniad marciau</th></tr>
<tr><td>2 (b) iii)</td><td>Lefel 1

Mae effeithiau negyddol ar yr amgylchedd yn cynnwys llygredd – fel llygredd gweledol y tirlun oherwydd datblygu gwestai concrit uchel sy’n cuddio’r gorwelion (2).

Lefel 2

Gallai effeithiau amgylcheddol negyddol sy’n codi o ddatblygu twristiaeth gynnwys gwahanol ffurfiau ar lygredd. Mae datblygu llawer o westai ar hyd yr arfordir fel yn Calvia yn aml yn gallu achosi llygredd dŵr o’r all-lifoedd carthion a sbwriel twristiaid yn mynd i’r môr gan achosi problem iechyd posibl i’r rhai sy’n ymdrochi. Caiff tirluniau eu heffeithio gan adeiladu datblygiadau gwestai enfawr nad ydynt yn ddeniadol yn weledol ac sy’n defnyddio tir a oedd yn dir agored a hynny’n arwain at ddatblygiadau blêr e.e. Costa Brava (4).

Lefel 3

Gall twristiaeth effeithio ar yr amgylchedd a’r bobl sy’n byw yno. Gall gwestai mawr ddefnyddio adnoddau prin fel dŵr i gyd, wrth i dwristiaid gael cawodydd yn aml ac er mwyn llenwi pyllau nofio. Lle mae cyrsiau golff mewn cyrchfannau poeth fel Mallorca mae hyn hefyd yn defnyddio dŵr, e.e. mae twristiaeth golff wedi datblygu yn ystod y blynyddoedd diweddar mewn llawer o fannau fel Sbaen, e.e. mae Costa del Sol yn ceisio newid delwedd yr ardaloedd hyn ond maen nhw’n niweidiol yn amgylcheddol mewn llawer o achosion (e.e.).

Gall pobl leol gael eu heffeithio gan dwristiaid sydd â gwerthoedd ac agweddau gwahanol a gall hyn achosi problemau mewn teuluoedd lle mae’r to sy’n codi eisiau ffyrdd o fyw tebyg i’r twristiaid ac efallai’n dechrau gwisgo’n wahanol ac amau gwerthoedd eu teulu e.e. mewn perthynas ag arferion crefyddol.

(8) (7 + 1 e.e. =8)</td><td>Lefel 1

1–3 marc am atebion sylfaenol, gall pob un fod yn rhai amgylcheddol, economaidd, neu bob un yn ddiwylliannol gymdeithasol neu un eglurhad manwl

Lefel 2

4–6 marc am beth dadansoddi ond gallai ganolbwyntio ar un math o dwristiaeth

Lefel 3

7–8 marc am ddadansoddi cyson sy’n cwmpasu o leiaf ddau o’r effeithiau amgylcheddol, economaidd a diwylliannol gymdeithasol

Enghreifftiau:

2 farc am enghreifftiau priodol wedi’u defnyddio i gefnogi’r ateb

10 marc</td></tr>
<tr><td>2 (c) i)</td><td>Cyfnod adfywio</td><td>1 marc am nodi’r cyfnod yn gywir

1 marc</td></tr>
</table>

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
2 (c) ii)	Mae'n lleihau effeithiau economaidd negyddol (1). Mae'n lleihau effeithiau amgylcheddol, economaidd, a diwylliannol gymdeithasol negyddol (2). Mae'n creu manteision economaidd i bobl leol ac yn gwella eu hansawdd bywyd (2).	Hyd at 2 farc am bob egwyddor 1 marc am ddisgrifiad sylfaenol 2 farc am ddisgrifiad manwl **4 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau

<table>
<tr><th>Cwestiwn</th><th>Ateb enghreifftiol</th><th>Dyraniad marciau</th></tr>
<tr><td>2 (c) iii)</td><td>Lefel 1

Mae hen westai’n cael eu hadnewyddu a’u hailbeintio er mwyn gwella’r amgylchedd – bydd hyn yn helpu i ddenu twristiaid yn ôl a chodi niferoedd eto ar ôl y cyfnod o ddirywiad. (2).

Lefel 2

Mae rhai cyrchfannau yn y ‘costas’ yn Sbaen ac yn Mallorca wedi tynnu rhai gwestai hŷn i lawr a dim ond 4* neu drosodd sy’n cael eu hadeiladu nawr. Hefyd mae unrhyw westai newydd yn gorfod bod yn llai na hyn a hyn o loriau a rhaid cael rhywfaint o dirlunio am bob gwely. Gellir gwneud asesiad o’r effaith economaidd i asesu effeithiau negyddol posibl unrhyw ddatblygiadau gwestai newydd. Mae hyn er mwyn i ddatblygwyr gynnwys yn y dyluniad nodweddion sy’n golygu bod llai o effaith amgylcheddol (5).

Lefel 3

Aeth ardal Calvia yn Mallorca fel unrhyw gyrchfan arall i dwristiaid oedd yn wynebu cyfnod o ddirywio yn y model cylchred oes, ati i ddefnyddio egwyddorion twristiaeth gyfrifol i gefnogi eu rhaglenni adfywio. Un dull a ddefnyddiwyd oedd rheoli cynllunio’n gaeth. Nid oes hawl datblygu ar y lan bellach mewn rhai cyrchfannau ac mae gwestai hŷn wedi cael eu tynnu i lawr a dim wedi dod yn eu lle. Yn lle hynny mae cyfleusterau cymunedol e.e. lleoedd chwarae, parciau ac ardaloedd wedi’u tirlunio wedi dod yn lle’r hen westai blociau tŵr. E.e. cafodd Palma Nova wared ar ei westy Playa Palma Nova ac yn ei le adeiladwyd lle chwarae (e.e.). Mae hyn nid yn unig yn gwella’r amgylchedd ond hefyd yn helpu i wella ansawdd bywyd i bobl leol drwy fuddsoddi mewn prosiectau cyhoeddus drwy ddarparu mwynderau cyhoeddus, mae’r ddau beth yn cefnogi ffurfiau mwy cyfrifol ar gynllunio twristiaeth o’i gymharu â’r datblygiadau heb eu cynllunio yn y 1970au. Fel buddsoddi mewn prosiectau cyhoeddus, ffordd arall o fanteisio i’r eithaf ar yr effeithiau cadarnhaol yw drwy addysgu ymwelwyr am dwristiaeth ac mae egluro am eu heffaith ar yr amgylchedd yn ffordd ymlaen e.e. ailddefnyddio tywelion mewn gwestai, sticeri’n atgoffa twristiaid i ddefnyddio egni’n effeithlon (9).

(8 +1 e.e.)</td><td>Lefel 1

1–3 marc

Eglurhad sylfaenol – gwneir rhai pwyntiau sylfaenol i ddangos sut gallai cyrchfan i dwristiaid geisio lleihau effeithiau negyddol twristiaid neu wneud yn fawr o’r rhai cadarnhaol – unochrog ac efallai’n ddamcaniaethol

Lefel 2

4–6 marc

Eglurhad manwl naill ai o leihau’r effeithiau negyddol neu wneud yn fawr o’r effeithiau cadarnhaol

Lefel 3

7–8 marc

Eglurhad manwl wedi’i gysylltu’n eglur â lleihau effeithiau twristiaeth a gwneud yn fawr ohonynt – ateb cytbwys

Enghreifftiau:

4 marc am enghreifftiau priodol wedi’u defnyddio i gefnogi’r ateb

12 marc</td></tr>
</table>

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
2 (c) iv)	**Lefel 1** Drwy ei fuddsoddi mewn prosiectau lleol mae hyn yn helpu i wella ansawdd bywyd pobl leol (1). **Lefel 2** Un o egwyddorion twristiaeth gyfrifol yw 'gwella bywyd pobl leol' mewn cyrchfannau. Lle mae gwestai wedi'u tynnu i lawr a pharciau wedi'u rhoi yn eu lle mae hyn yn amlwg yn helpu'r bobl leol sy'n gallu mwynhau'r mwynderau (3).	**Lefel 1** 1–2 marc Asesiad sylfaenol – heb ei gysylltu'n eglur **Lefel 2** 3–4 marc Cysylltiad eglur â'r egwyddorion a ddangoswyd a hynny'n cael ei gyfiawnhau **4 marc**

DYRANIAD MARCIAU'R AMCANION ASESU

Cwestiwn	AA1	AA2	AA3	AA4	Cyfanswm y marciau
1 (a) i)	2				**2**
1 (a) ii)	2				**2**
1 (a) iii)		2			**2**
1 (b) i)		6	6		**12**
1 (b) ii)	2	4			**6**
1 (b) iii)			2	6	**8**
1 (c) i)	1			6	**7**
1 (c) ii)		2		4	**6**
2 (a) i)	1				**1**
2 (a) ii)	2				**2**
2 (a) iii)		4	4		**8**
2 (b) i)	1				**1**
2 (b) ii)	2				**2**
2 (b) iii)			6	4	**10**
2 (c) i)	1				**1**
2 (c) ii)	4				**4**
2 (c) iii)			8	4	**12**
2 (c) iv)				4	**4**
Cyfanswm	**18**	**18**	**26**	**28**	**90**
%	**20**	**20**	**29**	**31**	**100**

Uned 10: Hyrwyddo a Gwerthiant mewn Teithio a Thwristiaeth

Cynllun marcio

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
1 (a)	Cyfathrebu llafar – ynganu eglur (2). Technegau holi fel defnyddio cwestiynau agored (2). Gwrando (1). Amynedd (1).	Hyd at 2 farc am bob sgìl a ddisgrifir **6 marc**
1 (b)	Gerddi, terasau haul, trên bach, cludiant, Jacuzzi, sba a sawna, tylino'r corff, Gwyliau â phopeth wedi'i gynnwys e.e. Gwyliau â phopeth wedi'i gynnwys fel nad oes rhaid iddyn nhw boeni am beth a ble i fwyta na choginio a chlirio felly bydd yn wyliau ymlaciol (2). Gwersi Sbaeneg felly cyfle i fwynhau'r diwylliant (1).	1 marc am bob nodwedd a ddisgrifir a hyd at 2 farc am eglurhad **6 marc**
1 (c)	**Lefel 1** Eu hatgoffa o'r nodweddion a'r manteision yn y gwesty. **Lefel 2** Dweud wrthyn nhw nad ydy e'n bell a bod digon i'w wneud yn y gwesty. **Lefel 3** Eu hatgoffa o bwrpas eu hymweliad. Egluro ei fod yn wyliau sy'n cynnwys popeth felly ni fydd rhaid iddyn nhw fynd i'r gyrchfan a bydd aros lle maen nhw'n ymlaciol.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol heb lawer o resymu **Lefel 2** 3–4 marc am beth egluro **Lefel 3** 5–6 marc am egluro manwl wedi'i gysylltu'n eglur â'r cwsmeriaid **6 marc**
2 (a)	**Lefel 1** Mae ymchwil gynradd hefyd yn ymchwil maes ac mae'n mynd yn uniongyrchol i'r cwsmer, fel holiaduron. Mae ymchwil eilaidd hefyd yn ymchwil desg fel y rhyngrwyd neu ystadegau. **Lefel 2** Mae ymchwil gynradd yn cael ei threfnu gan y sefydliad tra bo'r sefydliad yn defnyddio ymchwil a drefnwyd gan eraill mewn ymchwil eilaidd	**Lefel 1** 1–2 farc am ddisgrifiad sylfaenol o bob math neu enghreifftiau wedi'u rhoi **Lefel 2** 3–4 marc am ymateb manwl sy'n gwahaniaethu'n eglur rhwng y ddau **4 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
2 (b)	**Lefel 1** Mae'r ddwy ffordd yn ddrud. Ymateb gwael sydd i holiaduron drwy'r post. Mae holiaduron dros y ffôn yn cael gwell ymateb. **Lefel 2** Mae gan y cwmni filiwn o gwsmeriaid ac felly llawer o fanylion cyswllt y gallent eu defnyddio i wneud holiaduron post ond bydd yn ddrud i bostio pob un allan ac mae'r ymateb yn wael. Hefyd dydych chi ddim yn cael adborth gan bobl nad ydynt yn gwsmeriaid. **Lefel 3** Mae gan y cwmni filiwn o gwsmeriaid ac felly llawer o fanylion cyswllt y gallent eu defnyddio i wneud holiaduron post ond bydd yn ddrud i bostio pob un allan ac mae'r ymateb yn wael. Hefyd dim ond cwsmeriaid presennol bydd hyn yn eu targedu felly fyddan nhw ddim yn cael adborth oddi wrth y rhai nad ydyn nhw'n gwsmeriaid a'u hargraff nhw o'r hyrwyddo. Mae holiaduron drwy'r post yn ddrud ond does dim angen staff. Holiaduron ffôn, mae'r alwad ffôn yn rhad ond mae'n rhaid talu staff ond os ydynt yn adegau tawel o'r flwyddyn heb fod adeg tymor brig, mae'n ffordd dda o ddefnyddio'r staff.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddamcaniaethol ac yn ddisgrifiadol **Lefel 2** 3–4 marc am ddadansoddi sylfaenol a pheth cysylltiad â'r senario **Lefel 3** 5–6 marc am ddadansoddi amlwg gan ddefnyddio gwybodaeth o'r astudiaeth achos **6 marc**
2 (c)	**Lefel 1** Gallan nhw hysbysebu fel bod mwy o bobl yn gwybod amdano a gwerthu mwy o wyliau i wneud elw. **Lefel 2** Gallant dargedu gweithgareddau hyrwyddo at y grŵp economaidd gymdeithasol AB drwy ddewis cyfryngau a gwybodaeth ysgrifenedig briodol. Gallant hefyd ddefnyddio hyrwyddo i gyflwyno'r neges i amrediad ehangach o bobl i gynyddu gwerthiant i ddenu hanner miliwn o gwsmeriaid newydd drwy ddewis dull sy'n apelio mwy at farchnad dorfol.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol heb fanylion a lle mae peth rhesymu **Lefel 2** 3–4 marc am eglurhad eglur **4 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
2 (ch)	**Lefel 1** Os bydd graddfeydd llog yn codi bydd hyn yn cyfyngu ar bobl yn bwcio gwyliau gan na fydd ganddyn nhw arian i'w wario. **Lefel 2** Mae graddfeydd llog yn dal yn gymharol isel ond maen nhw wedi codi ychydig yn ystod y blynyddoedd diweddar felly efallai mai ychydig o incwm sydd gan gwsmeriaid i'w wario felly efallai bydd angen i weithgareddau hyrwyddo ganolbwyntio ar hyrwyddiadau gwerthiant gan fod pobl yn sensitif i bris gwyliau a gall ffyrdd o ostwng prisiau annog pobl i archebu gwyliau, yn enwedig os ydynt yn cael eu cyflwyno pan fydd y newidiadau yn y gyfradd llog yn cael eu cyhoeddi. **Lefel 3** Fel yr uchod gyda ffactorau eraill wedi'u dadansoddi.	**Lefel 1** 1–3 marc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol ac yn ddamcaniaethol **Lefel 2** 4–6 marc am beth dadansoddi **Lefel 3** 7–8 marc am ddadansoddi manwl wedi'i gysylltu'n eglur â'r senario **8 marc**
3 (a)	Arddangosiadau — lle mae deunyddiau hyrwyddo'n cael eu cyflwyno'n ddiddorol megis mewn stondin arddangos neu resel taflenni. Hysbysebu — lle caiff corff arall ei dalu i hyrwyddo nwyddau a gwasanaethau drwy amrediad o gyfryngau fel y teledu a'r radio. Cysylltiadau cyhoeddus – lle mae cyhoeddusrwydd am ddim yn cael ei dderbyn i hyrwyddo'r corff yn gadarnhaol drwy ddatganiadau i'r wasg neu ddigwyddiadau arbennig.	2 farc am bob techneg a ddisgrifiwyd **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3 (b)	**Lefel 1** Maen nhw wedi defnyddio technegau gwahanol. Maen nhw wedi defnyddio nawdd yn yr Alban. **Lefel 2** Maen nhw wedi defnyddio nawdd ond dim ond teledu'r Alban felly nid dros wledydd Prydain i gyd ac efallai nad yw'n briodol i'r farchnad darged neu'n denu hanner miliwn arall **Lefel 3** Mae'n annog pobl i fwcio'n gynnar felly gallant gymryd eu blaendal neu eu taliad felly gallant ennill arian a gwella eu llif arian. Mae'r Alban yn cael hwb da gyda'r teledu gan fod dwy swyddfa ond dim gwledydd Prydain i gyd, sef yr amcan. Nid yw teledu'r Alban yn codi ymwybyddiaeth o'r llyfryn, dim ond o'r cwmni gwyliau.	**Lefel 1** 1–3 marc am atebion sylfaenol disgrifiadol yn bennaf **Lefel 2** 4–6 marc am beth gwerthuso **Lefel 3** 7–8 marc am werthuso manwl wedi'i gysylltu'n eglur â'r amcanion **8 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3 (c)	**Lefel 1** Does dim delweddau, dim lliw, diffyg gwybodaeth, dim manylion cysylltu. **Lefel 2** Does dim delweddau felly nid yw'n ysgogi diddordeb. Does dim manylion cysylltu felly all neb sydd â diddordeb archebu gwyliau. **Lefel 3** Fel yr uchod gyda rhesymau am bob gwendid. Agweddau cadarnhaol yw ei fod wedi'i strwythuro'n dda, diwyg da, mae'n tanlinellu'r prif fanteision, cyfeirnod y gallant ei ddefnyddio ar gyfer ymchwil marchnata yn y dyfodol.	**Lefel 1** 1–3 marc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol yn bennaf **Lefel 2** 4-6 marc am beth gwerthuso **Lefel 3** 7–8 marc am werthusiad manwl yn ystyried agweddau cadarnhaol a negyddol **8 marc**
3 (ch)	Enw'r cwmni Wedi'i gyfeirio at y person (*personalised)* Manylion cyswllt	1 marc am bob pwynt sy'n cael ei gynnwys yn y cerdyn post hyd at uchafswm o 4 Hyd at 2 farc am y diwyg Hyd at 2 farc am yr arddull a'r cysylltiad â'r farchnad darged **8 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3 (d) i)	**Lefel 1** Cardiau post at bawb sydd wedi archebu gwyliau o'r blaen. Noddi rhaglen deledu. Hysbyseb mewn papur newydd. **Lefel 2** Cardiau post at bawb sydd wedi archebu gwyliau o'r blaen. Noddi rhaglen deledu yn yr Alban gyda throsleisio. Hysbyseb mewn papur newydd rhanbarthol. **Lefel 3** Cerdyn post ond nid at bob person ond at bob pâr a wariodd fwy na swm penodol. Hysbysebu mewn dau bapur newydd cenedlaethol mewn lliw ar ddau ddydd Sul ar ddechrau'r lansio. Hyrwyddo ar y wefan. Gwybodaeth gyda thocynnau ac anfonebau. Datganiad i'r wasg i bapurau newydd o ansawdd a rhai cylchgronau 'ffordd o fyw'. Posteri i ffenestri Siopau Teithio/Travel Shops. Staff yn sôn amdano wrth i'r cwsmeriaid archebu gwyliau. Costau i gael eu nodi a chyfrifo'r cyfanswm. Dim cost am eitemau o'r hyrwyddo ar y wefan.	**Lefel 1** 1-3 marc am atebion sylfaenol gydag ychydig o fanylion neu lawer wedi'i adael allan **Lefel 2** 4–6 marc am beth manylion gyda rhai pethau'n anghywir **Lefel 3** 7–8 marc am ddisgrifiadau a chyfrifiadau manwl a chywir **8 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
3 (d) ii)	**Lefel 1** Cerdyn post at bawb sydd wedi archebu gwyliau o'r blaen gan eu bod yn gwybod am y cwmni. Noddi rhaglen deledu yn yr Alban gyda throsleisio fel eu bod yn gwybod am y llyfryn. Hysbyseb mewn papur newydd rhanbarthol. **Lefel 2** Cerdyn post at bawb sydd wedi bwcio o'r blaen gan eu bod yn gwybod am y cwmni ac maen nhw wedi cael amser da felly bydd diddordeb gyda nhw mewn archebu gwyliau eto. Noddi rhaglen deledu yn yr Alban gyda throsleisio gan y gallant sôn am y llyfryn a lle mae ar gael fel gall pobl gael yr wybodaeth sydd ei hangen arnynt. Hysbyseb mewn papur rhanbarthol ond bydd rhaid iddo fod mewn gwahanol bapurau i gwmpasu pob rhanbarth ond yn bennaf y rhai lle mae Siop Deithio / Travel Shop i annog pobl sy'n byw'n agos i archebu gwyliau. **Lefel 3** Os anfonir cardiau post at bawb mae'n llawer o arian sy'n cael ei wastraffu gan nad yw pawb yn y farchnad darged. Felly drwy ddewis rhai sydd wedi gwario dros swm arbennig maen nhw'n debygol o fod mewn grŵp economaidd gymdeithasol. Mae papurau newydd ar ddydd Sul yn boblogaidd gan y grŵp economaidd gymdeithasol gan fod eraill yn hysbysebu yno. Mae cael pythefnos i gadarnhau'r neges yn ddefnyddiol a dal sylw'r rhai nad ydyn nhw'n darllen yr wythnos gyntaf a'u cyflwyno i'r syniad ar ddechrau'r ymgyrch. Bydd y lliw'n gwneud iddo fod yn wahanol i'r lleill sydd bob amser yn ymddangos yno felly mae'n werth yr arian ychwanegol ac ati.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol sy'n ddisgrifiadol yn bennaf **Lefel 2** 3-4 marc am beth egluro ond gyda phethau ar goll **Lefel 3** 5–6 marc am eglurhad manwl yn cwmpasu pob agwedd ar y cynllun **6 marc**

Cwestiwn	Ateb enghreifftiol	Dyraniad marciau
4	**Lefel 1** Cafodd Alton Towers ymgyrch am y reid newydd Oblivion. Roedd hysbysebu ar deledu a radio a thaflenni am y reid honno'n unig. Roedd hyn yn golygu bod llawer o bobl wedi dod i wybod amdano. **Lefel 2** Cafodd Alton Towers ymgyrch am y reid newydd Oblivion. Defnyddion nhw amrediad o dechnegau a deunyddiau ac roedd ganddyn nhw gyllideb fawr felly roedd hyn yn cynnwys hysbysebu ar deledu. Efallai ei fod yn ymddangos fel cyllideb fawr ond roedden nhw hefyd yn lansio dechrau'r tymor felly byddai cyllideb debyg gyda nhw beth bynnag. **Lefel 3** Fel yr uchod gyda dadansoddi pellach yn gysylltiedig â gweithgareddau penodol.	**Lefel 1** 1–2 farc am atebion sylfaenol heb fanylion ac sydd â pheth rhesymu **Lefel 2** 3–4 marc am ddadansoddi **Lefel 3** 5–6 marc am atebion wedi'u datblygu gyda dadansoddi manwl a chyson **6 marc**

DYRANIAD MARCIAU'R AMCANION ASESU

Cwestiwn	AA1	AA2	AA3	AA4	Cyfanswm y marciau
1 (a)	6				**6**
1 (b)		6			**6**
1 (c)		6			**6**
2 (a)	4				**4**
2 (b)			6		**6**
2 (c)	4				**4**
2 (ch)			8		**8**
3 (a)	6				**6**
3 (b)				8	**8**
3 (c)		8			**8**
3 (ch)				8	**8**
3 (d) i)				8	**8**
3 (d) ii)		6			**6**
4			6		**6**
Cyfanswm	**20**	**26**	**20**	**24**	**90**
%	**22**	**29**	**22**	**27**	**100**

Mae rhagor o gopïau o'r cyhoeddiad hwn ar gael o
Edexcel Publications, Adamsway, Mansfield, Notts, NG18 4FN

Ffôn: 01623 467467
Ffacs: 01623 450481
E-bost: publications@linneydirect.com

Cod Archebu UA015762 Gorffennaf 2005

Am ragor o wybodaeth am gymwysterau Edexcel a BTEC cysylltwch â
Gwasanaethau i Gwsmeriaid ar 0870 240 9800
neu http://enquiries.edexcel.org.uk
neu ewch i'n gwefan: www.edexcel.org.uk

Edexcel Cyfyngedig. Cofrestrwyd yng Nghymru a Lloegr Rhif. 4496750
Swyddfa Gofrestredig: One90 High Holborn, Llundain WC1V 7BH